

KLUKA

GAZETA WYDAWANA PRZEZ TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW RYDUŁTÓW OD 1994 ROKU

Nr 436 ISSN 146-9271 miesięcznik 15 kwietnia 2022 2,50 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0142-6923

Rydułtowy i gminy powiatu wodzisławskiego oraz rybnickiego

*Wielkanoc ku nōm przisła
Radość nōm prziniosła!
Pōn Jezus zmartwychstōn
Ludzi zaś piastuje.
Hazōk ze uciechy
Geszynki rychtuje!
Pōnbōczek rostōmiły
Klarōm bōgōsławi
A Świynty Duch dycki
ōde'złego zbawi!*

Zarząd TMR
i Redakcja KLUKI

W numerze:

- Aktualności
- Fotorelacja
- Wele byfyja
- Z życia Miasta
- Podania śląskie
- Sprawozdanie z prac Burmistrza
- Rozważania Prezesa
- O zdrowiu
- Kalendarium
- Poezje
- Krzyżówka
- I dużo więcej ...

Redaktor wydania:
Joanna Rusok

Redaktor wydania:
Janina Oleś

Dzień Kobiet w Brzeziu.

Koncert wiosenny pt. „Kobieta w ludowym nastroju” w WDK Grabówka.

Kwiaty jadalne (dieta kwiatowa) – rodzaje, jak się z nimi obchodzić

Niektórym wydaje się, że kwiaty pełnią jedynie funkcję ozdobną, a ich jedzenie może być nawet niebezpieczne. Nie odnosi się to jednak do wszystkich kwiatów. Niektóre z nich są nie tylko smaczne, ale również zdrowe i pełne wartości odżywczych. Często nie zdajemy sobie sprawy, że możemy bez obaw jeść kwiaty zdobiące nasze ogrody. Co warto wiedzieć o jadalnych kwiatach?

Kwiaty w kuchni

Część kwiatów nadaje się do spożycia na surowo, można je także gotować, kandyzować i suszyć. Dzięki nim serwowane przez nas potrawy stają się zdecydowanie piękniejsze. Wiele kwiatów dostarcza nam cennych składników odżywczych – witamin, związków mineralnych, karotenoidów, flawonoidów, białek, olejków eterycznych i cukrów.

Jedzenie kwiatów nie jest pomysłem nowym. Były one serwowane już w starożytnych Chinach co najmniej trzy tysiące lat przed naszą erą. Dodatek kwiatów był ceniony, gdyż mógł przekształcić najwykleszą potrawę w wykwintne danie.

Zanim zdecydujemy się na wykorzystanie kwiatów w kuchni, musimy mieć pewność, że są one bezpieczne dla naszego zdrowia. Z tego względu zaleca się jedzenie tylko tych roślin, które pochodzą z naszej własnej hodowli lub z miejsc, których jesteśmy w stu procentach pewni. Jeżeli nie dysponujemy własnym ogrodem, możemy posadzić kwiaty na balkonie lub choćby na parapecie. Kwiaty, które dostępne są w kwaciarni zazwyczaj przysyska się środkami ochrony roślin (ma to na celu zabezpieczenie ich przed chorobami i szkodnikami), które stanowią zagrożenie dla ludzkiego zdrowia. W żadnym wypadku nie powinno się zbierać kwiatów rosnących przy ruchliwych ulicach, czy wszelkiego rodzaju fabrykach – pamiętajmy, że bardzo łatwo wchłaniają one metale ciężkie i inne toksyny z otoczenia.

Z wyjątkiem sytuacji, gdy chcemy suszyć kwiaty dobrze jest je zbierać w dniu, kiedy zostaną użyte w kuchni (zazwyczaj po zerwaniu są one nietrwałe). Warto jest wybierać kwiaty młode – są one najsmaczniejsze i mają najwięcej wartości odżywczych. Nie powinny być one zaatakowane przez grzyby, czy owady.

Osoby, które mają skłonność do alergii przed decyzją o spożywaniu jadalnych kwiatów powinny poradzić się lekarza (nie wszystkie gatunki będą dla nich odpowiednie). Dobrze jest również zacząć od niewielkich ilości kwiatów.

Nie zaleca się zbierania kwiatów z roślin, które mają przebarwienia lub nienaturalnie zielone liście – może być to oznaką bardzo dużej ilości nawozów azotowych w glebie, w której dojrzały. Takie kwiaty mogą nam zaszkodzić. W przypadku, gdy nie mamy stuprocentowej pewności, że dany kwiat jest jadalny, unikajmy go (rośliny trujące nie należą do rzadkości).

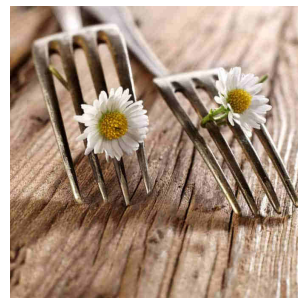
Dobre do transportowania i chwilowego przechowywania kwiatów są papierowe, czy lniane torby i wiklinowe kosze. Powinno się jednak unikać plastikowych reklamówek. Przed suszeniem kwiaty należy dokładnie umyć. Samo suszenie powinno odbywać się w ciepłym i przewiewnym miejscu, z dala jednak od słońca.

Kwiaty trujące, których należy bezwzględnie unikać

Zanim przejdziemy do przykładów jadalnych kwiatów, musimy zdawać sobie sprawę, że istnieją gatunki trujące, od których należy trzymać się z daleka. Niebezpieczne dla ludzkiego zdrowia są między innymi:

- groszek pachnący,
- konwalia,
- irys,
- azalia,
- barwinek,
- hiacynt,
- glicynia,
- hortensja,
- żonkil,
- mak (choć kwiaty są trujące, można spożywać jego nasiona),

- narcyz,
- zawilec,
- naparstnica,
- lobelia,
- powojnik,
- ostróżka,
- oleander,
- lantana pospolita,
- kaczeniec,
- czy krokus jesienny.

Przykłady jadalnych kwiatów

Do jadalnych kwiatów zaliczamy między innymi:

Kwiaty akacji (pamiętajmy jednak, że w korze i liściach tej rośliny znajdują się już trujące związki), z których wytwarza się miód akacjowy. Kwiaty akacji są białe, drobne, niezwykle aromatyczne. Można je ususzyć lub przyrządzić na ich bazie syrop. Białe kwiaty są prawdziwą skarbnicą flawonoidów, soli mineralnych, kwasów organicznych, a także barwników antocyjanowych. Warto wykorzystać je przy problemach trawiennych, schorzeniach nerek (pomagają one oczyszczać organizm z toksyn), a także nadciśnieniu.

Tulipany (tulipa) – płatki tych pięknych kwiatów znajdują szerokie zastosowanie w kuchni. Z pewnością będą znakomitą ozdobą wielu potraw. Innym pomysłem wykorzystywanym niekiedy przez kucharzy jest faszerowanie kwiatów tulipanów. Są one przyjemnie chrupkie, charakteryzują się słodkim smakiem. Należy jednak pamiętać, że tulipany mogą być przyczyną reakcji alergicznych. Jeżeli kontakt z tymi kwiatami kończy się dla nas wysypką lub innymi objawami alergicznymi, w żadnym wypadku nie powinniśmy ich jeść. Cebulki tulipanów nie nadają się do jedzenia – są silnie trujące.

Wiesiołek (*Oenothera macrocarpa*) to bardzo zdrowa roślina. Jej niewielkie żółte kwiaty są zbliżone w smaku do sałaty. Kwiaty wiesiołka będą znakomitą dodatką do sałatek, czy kanapek.

Kwiaty jaśminu (*Jasminum officinale*) charakteryzują się intensywnym, wyrazistym zapachem, który znakomicie komponuje się z herbatami. Niektórzy decydują się również na dodawanie ich do lekkich dań, na przykład owoców morza. Pamiętajmy, że jedynie odmiana *Jasminum officinale* nadają się do jedzenia. Możemy spotkać się również z rośliną o nazwie *Gelsemium sempervirens*, która mylnie określana jest jako jaśmin – jest ona trująca.

Kwiaty poziomki i truskawki (*Fragaria x ananassa*, *Fragaria vesca*) – rzadko po nie sięgamy, gdyż czekamy aż wykształcą się z nich przepyszne owoce. Niemniej jednak kwiaty truskawki i poziomki są jadalne. Smakiem i zapachem przypominają one owoce. Idealnie sprawdzają się do dekoracji deserów, a także jako dodatek do napojów.

Szałwia muszkatołowa (*Salvia sclarea*) posiada aromatyczne kwiaty o pastelowych odcieniach, które mogą wzbogacić sałatki i surówki.

Kwiaty szczypiorku i szczypiorku czosnkowego są chrupiące, a w smaku podobne do cebuli. Z tego względu pasują do dań wytrawnych – różnego rodzaju sosów, jajecznicy, makaronów, dań rybnych, mięs, omletów czy sałatek.

Róża (*rosa*) to kwiat, który świetnie wygląda i przepięknie pachnie. Smak płatków róży jest bardzo delikatny, dlatego najczęściej jest ona stosowana w celach dekoracyjnych – jako ozdoba deserów. Dodaje się ich również do galaretek, a nawet przygotowuje konfitury z płatków róży. Przed spożyciem zaleca się usunąć białą część, która znajduje się u podstawy płatków.

Kwiaty słonecznika (*Helianthus annuus*) są jadalne w całości i nadają się między innymi do sałatek. Można spożywać je na surowo, a także poddawać obróbce termicznej.

Stokrotka (*Bellis perennis*) posiada delikatne, drobne kwiaty, które zawierają wiele cennych wartości odżywczych. Dodaje się ją zazwyczaj do deserów, jednak sprawdzi się też w zupach, pasztetach i daniach pikantnych. Jednocześnie trzeba pamiętać, że stokrotka może uczulać, dlatego alergicy powinni podchodzić do niej z ostrożnością.

Pierwiosnek (*Primula*, *Primula vulgaris*, *Primula veris*, *Primula hybrida*) to kwiat, który również nadaje się do jedzenia. Charakteryzuje go słodkawy smak, który dobrze komponuje się z ciastami, plackami, czy naleśnikami. Pierwioski można podawać na surowo lub kandyzować.

Kwiaty rukoli (*Eruca vesicaria*, *Diplotaxis muralis*, *Eruca vesicaria* subsp. *Sativa*) podobnie jak i liście tej rośliny posiadają ciekawy, ostry smak. Będą idealnym dodatkiem do sałatek, czy kanapek.

Oregano (*Origanum vulgare*) to roślina o wyrazistym smakiem. Jej kwiaty podobnie jak i liście są jadalne, smaczne i zdrowe. Często dodaje się ich do pieczywa, sosów pomidorowych. Są używane ponadto do aromatyzowania masła.

Pelargonia (*Geranium clorinda*, *Geranium fragrans*, *Geranium graveolens*, *Geranium quercifolia*, *Geranium tomentosum*) to kwiat, który zajmuje ważne miejsce na wielu polskich balkonach. Większość ludzi nie zdaje sobie sprawy, że kwiaty pelargonii są jadalne. Posiadają one delikatny cytrynowy zapach, nadają się do kandyzowania.

Bazylia (*Ocimum basilicum*, *Ocimum minimum*, *Ocimum x citriondorum*) jest bardzo popularnym ziołem. Jej kwiaty (podobnie jak liście) wyróżniają się intensywnym zapachem, wyrazistym smakiem i bogatymi wartościami odżywczymi. Będą znakomitą dodatką do zup, kanapek, sałatek, czy makaronów.

Aksamitka (*Tagetes patula*, *Tagetes tenuifolia*, *Tagetes patula x erecta*) to jedna z roślin, którą chętnie uprawiamy na balkonach i w przydomowych ogródkach. Jej kwiaty posiadają cytrynowy smak, co sprawia, że lista ich zastosowań jest długa. Można dodawać je do deserów, zup, owoców morza, a także napojów. Jednocześnie trzeba pamiętać, by kwiaty aksamitki spożywać w małych ilościach. W nadmiarze mogą okazać się szkodliwe.

Kwiaty czarnego bzu (*Sambucus nigra*) znajdują zastosowanie w kuchni a także w lecznictwie (bardzo chętnie sięga po nie medycyna ludowa). Posiadają one biało-żółty kolor i intensywny, wyrazisty zapach. Popularnym daniem są kwiaty czarnego bzu smażone w cieście naleśnikowym. Bardzo często przygotowuje się z nich nalewki i syropy.

Kwiaty begonii bulwiastej (*Begonia x tuberhybrida*) często używane są jako ozdoba do sałatek, a także kanapek. Zaleca się jednak stosowanie ich w małych ilościach, gdyż zawierają spore ilości kwasu szczawiowego.

Chaber bławatek (*Centaurea cyanus*) to kwiat, który kojarzy się nam z polnymi łąkami. Chaber nie pachną, charakteryzują się jednak przepięknym niebieskim kolorem, a także słodko-pikantnym posmakiem. Lista ich zastosowań w kuchni jest długa. Nadają się do sałatek, deserów, a także dań głównych – na przykład omeletów, mięs, czy makaronów.

Bratki (*Viola x wittrockiana*) to efektowne kwiaty, które będą prawdziwą ozdobą naszych talerzy. Z powodzeniem można spożywać je na surowo, a także kandyzować.

Białe, delikatne **kwiaty cytryny zwyczajnej** (*Citrus aurantium*, *Citrus limon*, *Citrus x latifolia*) świetnie sprawdzą się jako dodatek do deserów i sałatek.

Kwiaty dyni (*Cucurbita maxima*, *Cucurbita pepo*) posiadają słodkawy smak. Ciekawym sposobem na ich podanie jest panierowanie i smażenie. Pasują one do dań z makaronów, grzybów, jajecznic, omeletów, a także sałatek.

Fiołki (*Viola cornuta*, *Viola hybrida*) to niezwykle efektowne kwiaty, które smakiem przypominają sałatkę. Z tego względu będą dobrze komponowały się z różnego rodzaju sałatkami. Z powodzeniem można używać ich w celach dekoracyjnych. Płatki fiołków często wykorzystywane są do sporządzania naparów o właściwościach moczopędnych i odtruwających. Regularne spożywanie tych kwiatów może mieć korzystny wpływ na stan naszej skóry.

Fuksja (fuchsia) ze względu na swój atrakcyjny wygląd będzie wspaniałą dekoracją sałatek owocowych. Przed spożyciem kwiatów fuksji należy usunąć ich pręciki i słupek, a także zielone i brązowe części, które nie są smaczne.

Goździki (*Dianthus amurensis*, *Dianthus barbatus*, *Dianthus caryophyllus*) są bardzo cenioną, powszechnie stosowaną przyprawą. Charakteryzuje je korzenny smak i wyrazisty zapach. Bardzo często dodaje się ich do ciast, czy napojów takich jak grzane wino. Przed spożyciem tych kwiatów zaleca się usunięcie białej części znajdującej się u podstawy płatka, która ma nieprzyjemny, gorzki smak.

Gardenia jaśminowata (*Gardenia jasminoides*) charakteryzuje się przyjemnym smakiem i intensywnym aromatem. Może ona stanowić bazę do przetworów, dżemów, konfitur, a także wszelkiego rodzaju słodkich wypieków.

Hyżop (*Hyssopus officinalis*) dobrze sprawdzi się jako dodatek do herbat

i innych napojów. Niebiesko-fioletowe kwiaty mogą być wykorzystywane jako ozdoba do dań rybnych, a także potraw mięsnych.

Kwiaty jabłoni (*Malus domestica*, *Malus x robusta*, *Malus x zumi*) wyglądają i pachną wspaniale. Można dodawać ich do deserów, a także kompotów owocowych. Płatkami tych kwiatów można posypywać wypieki i sałatki.

Koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*) prezentuje się i pachnie bardzo efektownie. Jej kwiaty są bogate w witaminy i związki mineralne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania ludzkiego organizmu. Są one na tyle uniwersalne, że będą dobrze komponować się zarówno z deserami, jak i daniami mięsnymi.

Lawenda (*Lavandula multifida*, *Lavandula stoechas*, *Lavandula angustifolia*) posiada drobne kwiaty, które zachwycają zapachem. Możliwości wykorzystania ich w kuchni jest wiele. Warto dodawać ich do ciast i ciasteczek, galaretek, konfitur i dżemów. Z cukru i płatków lawendy zrobimy aromatyczny cukier lawendowy. O ile same płatki kwiatów są bezpieczne dla zdrowia, nie należy przesadzać ze spożyciem olejku lawendowego (maksymalna bezpieczna dawka to dwie krople).

Malwa (*Alcea rosea*) posiada przepiękne, okazałe kwiaty. Przed ich spożyciem konieczne jest jednak usunięcie zielonych części i pręcika. Kwiaty można kandyzować, nadają się także na syrop. Dobrym pomysłem jest dodanie ich do sałatek, a także dekorowanie przy ich pomocy ciast.

Melisa (*Melissa officinalis*) posiada drobne, delikatne, białe kwiaty. Nadają się one do doprawiania potraw z drobiu. Będą również ciekawym uzupełnieniem sałatek.

Majeranek (*Origanum majorana*) posiada drobne różowo-fioletowe kwiaty o ciekawym aromacie. Warto dodawać ich do potraw z ryb, czy kurczaka. Mogą sprawdzić się także w formie dodatku do herbaty.

Kwiaty mieczyka (*Gladiolus*) są zbliżone w smaku do sałaty, dlatego będą znakomitą uzupełnieniem lekkich sałatek, a także owocowych musów. Można spożywać je na surowo, jednak konieczne jest uprzednie usunięcie pręcików i środka kwiatu, które mają nieciekawą smak.

Nagietek (*Calendula officinalis*) posiada efektowne, pomarańczowe kwiaty o charakterystycznym (przez większość ludzi określanym jako przyjemny) zapachu. Posiadają one pieprzny smak, dlatego wykorzystuje się je do przygotowania pieczywa i zup. Płatki kwiatów można suszyć lub spożywać na surowo. Mogą one barwić potrawy (na przykład masło lub ryż), dlatego niekiedy stosuje się je jako zamiennik droższego szafranu.

Mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*) to roślina o licznych prozdrowotnych właściwościach. Jego kwiaty są źródłem witamin (zawierają szczególnie dużo witaminy C i witamin z grupy B) i minerałów. Dużą popularnością cieszy się miód z kwiatów mniszka lekarskiego).

Nasturcja (*Tropaeolum majus*, *Tropaeolum minus*) posiada kwiaty, których smak zbliżony jest do rzeżuchy. Z tego względu jest ona doskonałym dodatkiem do sałatek (nadaje im wyrazistości). Warto spożywać kwiaty nasturcji ze względu na ich walory prozdrowotne – są źródłem witaminy C i cennych związków mineralnych.

Ogórecznik lekarski (*Borago officinalis*) jak już sama nazwa wskazuje posiada kwiaty, które smakują jak ogórki. Orzeźwiający, lekko słodki smak sprawia, że doskonale komponują się z sałatkami owocowymi i warzywnymi. Bardzo często dodaje się ich do napojów i deserów. Jednocześnie należy pamiętać, że kwiaty ogórecznika nie mogą być spożywane przez kobiety w ciąży i kobiety karmiące piersią. Są one niewskazane, gdyż w większych ilościach mogą prowadzić do zaburzeń laktacji.

Niecierpek (*Impatiens walleriana*) posiada przepiękne, delikatne, różnokolorowe kwiaty. Często możemy je spotkać na balkonach i tarasach. Zazwyczaj nie zdajemy sobie sprawy, że można je jeść. Są one najczęściej wykorzystywane jako ozdoba do sałatek, a także zimnych napojów.

Zanim zdecydujemy się użyć kwiatów w kuchni, powinniśmy mieć stuprocentową pewność, że mamy do czynienia z odmianą jadalną. Ważne jest także, by kwiaty były świeże i pochodziły z pewnego źródła.

<https://stalowezdrowie.pl/kwiaty-jadalne-rodzaje-jak-sie-z-nimi-obchodzic/>

Lucjan Malinowski, autor zbioru, którego fragmenty prezentujemy wybierając się w 1869 roku w słynną podróż etnograficzną na Śląsk poruszał się śladami Józefa Lompy. Byłoby wspaniale, gdyby pamięć o tym wspaniałym Ślązaku nie zaginęła!

Podania

Baśnie i klechdy

Córka nie chce być żoną ojca

Raz był pan a miał jedną cerę. Była tak, jak jego pani, na nią podana. Potem mu pani umrzyła, a on se zaś chciał taką panią wyhledać, jak ta pierwsza była. Jeździł daleko po świecie, ale nigdzie nie naszedł. Potem przyjechał do domu, a prawil tej cerze, że musi być za jego panią, a ona nie chciała. Prawiła mu:

- Jesi jej sprawi takie szaty, jak słońce.

A potem jeszcze nie chciała. Prawiła:

- Jesi jej sprawi takie szaty, jak miesiąc!

A jeszcze na tym nie przestała, jeszcze chciała takie szaty, jako gwiazda. Ale jeszcze na tym nie przestała – aż jej sprawi myszurę z mysich skórek. Jak jej to sprawił, ona uciekła od niego w nocy i szła daleko do światu. A była se na łące pod kupką siana. Potem tam chodził myśliwiec po tej łące. Wołał:

- Co to tam jest? I jesi co dobrego, aż się odezwie – a jak co złego, że do tego strzeli.

Tak ona się odezwała, co za jaka jest. Potem szła do jednego zamku, jesiby jej nie przyjeni za służkę przy kucharce. Przyjeni ją. Jeden raz szedł pan do sali na bal. I upadł mu but. Ona mu go podała, a on ją rznął tym butem. Ona pytała kucharza, aby ją tam puścił (na ten bal) na jeden kasek. On nie chciał, bo się bał swojego pana, ale ona bardzo pytała i dała kucharzowi złote jabłko, aby ją tam jeny puścił. Jak przysła do tej sali, schynęła (schynąc – zrzucić, zdjąć) myszurę za Dzwierzniami, a została w szatach w gwiazdy i szła do tej sali. Bardzo się uzdała temu panowi. Tak ją chnet wziął do tańca. Jak przetańcowali kasek, on się jej pytał:

- Skąd je?

Ona prawiła, że z Butowego Zamku. Szła za dwierze, oblekła myszurę, a zaś szła oszkwary a popiół wynosić. W popiele siedziała jeny. Ten kucharz ją strasznie bił, po co tam szła a dziobał widliczkami (widliczka, widełki - widelec).

Potem za kierysi czas, był drugi bal pański. On się zaś (ten król), zbierał, a upadła mu chusteczka. Myszora „fik” a podała mu ją, a on ją rznął tą chusteczką, na co mu ją podawa, że on se ją sam podniesie. A szedł na ten bal. Jak odszedł, ona pytała kucharza, żeby ją puścił na ten bal, choć na chwilę, że tam nie będzie długo, że zaś za chwilę przyjdzie. (Kucharz) jej nie chciał puścić. Obiecała mu złotą gruszkę, aż ją puści i on jej kazał iść na chwilę. Ona tam przysła i w sieni za dwierzami schynęła tę myszurę. Pan ją uwi-dział, ale nie wiedział, co to jest za frelka (frelka - panna). Miała szaty jak miesiąc. Wzion ją do tańca i pytał się:

- Skąd ona je?

Ona mu prawiła, że z Chusteczkowego Zamku. Ona uciekła, bo miała kazane się tam nie bawić i zaś szła do domu. Jak przyszedł pan do domu pytał się kucharza, jesi on nie wie, kany jest Chustecz-kowy Zamek? Kucharz prawil, że nie wie. Pan prawil, że mu musi powiedzieć, a jak mu nie powie – że będzie jego głowa precz. Tak pisali wszędzie po świecie, kedy jest Chusteczkowy Zamek. Ale nigdzie go nie było. Tak zrobili jeszcze raz bal, iże ona tam jeszcze raz przyjdzie. Pan się zbierał na ten bal i upadł mu grzebień. Ona mu go podała, a on ją rznął, na co mu go podała. Jak pan odszedł na bal, ona pytała bardzo kucharza, żeby ją puścił na bal. On jej pra-wił:

- Po co by tam szła? Już tam była dwa razy.

Obiecała mu złotą śliwkę, aże ją jeny puści. On ją puścił na jeden kasek. W sieni za dwierzami schynęła tę myszurę a szła do sali. Miała szaty jak słońce. Pan ją uwi-dział i pytał się jej:

- Skąd jest?

Ona mu prawiła, że z Grzebieniowego Zamku. Prawil jej, żeby się tam troszkę zabawiła. A ona, jak przetańcowali, zaś uciekła. Ten pan przyszedł do domu. Pytał się kucharza:

- Kan jest Grzebieniowy Zamek?

On mu prawil, że nie wie. Pan mu prawil, że musi powie-dzieć – że będzie jego głowa precz, jak mu nie powie. Pisali wszę-dzie, nigdzie go nie było.

Kucharz gotował obiad temu panu i wyszedł na dwór. A myszura wziena talerz z polewką i zaniosta panu do izby. Pan się wadził z kucharzem, na co ją tam posłał? On prawil, że jej tam nie posłał i bardzo się rozniewał. Bardzo ją bił i potem widliczkami dziobał. Ona bardzo płakała, szła k panu a powiedziała mu to, że ją tak bardzo bił, a widełkami dziobał. On jej prawil: na co tam niosła tę polewkę? A ona zewlekła się z tej myszury i ukazała się mu, iże ona jest ta, co była w tej sali. Pan leciał na kucharza, na co on tak (ją) zdziobał. Kucharza wygnał, a potem se ją wzion i była jego panią.

Pasierbica z trzewiczka poznana

Jedna baba miała dwie córki i dziad miał jedną. Babine córki poszły do kościoła, a Dziadowa musiała być w domu.

Nasuly prosa we cztery kąty.

A na kominiek to piąty.

Przyleciał do niej taki ptaszek i dał jej jabłko. Ona kułła go do dębu i dąb się otworzył. Oblekła takie szaty jak gwiazdy i poszła do kościoła. Potem, jak szła z kościoła, to powiadała:

Przedemną mgłą, za mną mgłą

Niech mie żaden nie widzi, dzieci się migła.

Przyszły babine córki z kościoła i powiadały jej:

- Jaka tam piękna była pani.

A ona powiadała:

- Niech tam była.

- Na niedzielę my zaś pójdziemy. Ty musisz być w domu.

I zaś przyleciał ten ptaszek do dziadowej córki. I zaś jej kazał oblec takie szaty jak miesiąc. (Ona zaś powiadała):

Przedemną mgłą, za mną mgłą,

Niech mnie żaden nie widzi, dzieci się migła.

Te babine córki przyszły z kościoła, zaś jej powiadały, iż tam jeszcze piękniejsza pani była. Ona zaś powiadała:

- Niech tam była.- A na niedzielę to my zaś pójdziemy, a ty zaś musisz być w domu.

I zaś przyleciał ten ptaszek. Kazał jej iść do dębu, oblec takie szaty jak słońce. Jak poszła do kościoła, i jeszcze była piękniejsza. A tam posmolili próg w kościele. Jak wylaziła z kościoła, to wstąpiła jedną nogą i trzewiczek jej ostał w smole. I zaś powiadała:

Przedemną mgłą, za mną mgłą,

Niech mnie żaden nie widzi, dzieci się migła.

Potem, po południu, szukali tej pani. Baba swoim córom pięty poucinała, a dziadową wygnała tam na górę. Urząd po wsi chodzili i szukali tej pani z trzewiczkiem. I przyszli do babinych córek, ale ten trzewiczek im się nie przytrafił. Jak wyleźli do sieni, ta dziadowa odezwała się i powiadała:

- Kukuryty, siedzi piękna panna pod korytem.

I ten trzewiczek się jej przypasował i została ta panią.

Źródło: „Powieści ludu na Śląsku” Wydawnictwo Lite-rackie, Kraków 1953. c.d.n

Z życia Przedszkola PP2

Pierwszy semestr minął jak z bicia strzelił. Od pierwszego września zaczął się nowy rok szkolny, a z nim nowe przygody i wyzwania. Wrzesień, czyli powrót do przedszkola przywitaliśmy Piknikiem Rodzinnym, który odbył się w przedszkolnym ogrodzie, pomimo niewielkich anomalii pogodowych wszystko udało się wyśmienicie. Dla dzieci przygotowano wiele atrakcji takich jak zabawa na dmuchańcu, plectenie kolorowych warkoczków, malowanie buziek oraz wiele innych świetnych niespodzianek, dla rodziców zorganizowano loterię konkursową z atrakcyjnymi nagrodami. Dla wszystkich była kawa, słodki poczęstunek oraz grill. Świetną zabawę umilili nam zaproszeni goście: Agata Kuna i Karol Cieślak, którzy umilili nam czas swoim występem wokalnym oraz tancerze ze Szkoły Tańca "Rondo". Na tym nie koniec. Naszych wspaniałych przedszkolaków odwiedzają wyśmienici goście: Pan Policjant i Sznupiek mówili o bezpieczeństwie, pan Krystian i jego wspaniałe gady, św. Mikołaj z pięknymi prezentami. Panie nauczycielki przygotowują dla dzieci atrakcyjne zajęcia i dni nietypowe: Dzień Kropki, Dzień Pluszowego Misia, Dzień Postaci z Bajek. Panie wychowawczynie przygotowują dzieci również do udziału w różnych akademiach, które odbywają się w przedszkolu np. Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Akademia z okazji Dnia Niepodległości- na które zaproszeni są wszyscy pracownicy przedszkola oraz dzieci. Ponad to przedszkolaki biorą udział w wycieczkach, teatrzykach. Odwiedziło nas również kino sferyczne. Przedszkole bierze udział w różnych akcjach i programach oraz konkursach takich jak Paka dla Psiaka, zbieranie nakrętek, makulatur, Mamo, Tato wolę wodę, Wirusochrona, Ekokulturalne Przedszkole, WOŚP, Kiermasz Świąteczny i wiele innych. Akcje te nie udałyby się bez wsparcia Rady Rodziców oraz wszystkich naszych wspaniałych rodziców i ich dzieci. W grudniu nasze przedszkole zorganizowało Barbórkę. Na to wydarzenie przybyli zaproszeni goście: zaprzyjaźnieni górnicy oraz pan Krzysztof Jędrośka jako przedstawiciel UM Rydułtowy. Dzieci wypadły znakomicie, pokazały kunszt „ślonskiej godki”, zaprezentowały podczas występów stroje śląskie. W grudniu dzieci poznały wiele zwyczajów świątecznych. Było pieczenie i dekorowanie pierniczek oraz wspólna Wigillijka z barszczem i uszkami oraz rybą i kapustą z grzybami. Tak oto dobiegł końca pierwszy semestr w naszym przedszkolu, gwarantujemy, że drugi będzie równie energiczny i szalony tak jak ten miniony.

mgr Karolina Wala

**SPRAWOZDANIE z PRAC BURMISTRZA
i URZĘDU**

za okres od 17 lutego 2022r. do 16 marca 2022r.

Referat Inwestycji**1. PRZEBUDOWA ULICY OFIAR TERRORU NA ODCINKU OD NR 85 DO NR 91**

Wykonawca robót firma A&M Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Mateusz Kuhn w zakresie robót drogowych zrealizował roboty związane z układaniem krawężnika granitowego na długości około 300 mb. oraz obrzeża betonowego na długości 95 mb. Wykonano podbudowę na odcinku 350 m² oraz chodnik o powierzchni 210 m². Została wykonana dolna warstwa podbudowy pod ścieżkę rowerową. Wykonano zabezpieczenie i wymianę istniejących studzienek teletechnicznych przez firmę ORANGE.

Prowadzone są roboty elektryczne. Wykonano fundamenty pod latarnie oświetleniowe wraz z doprowadzeniem kabli oświetleniowych oraz wykonano zabezpieczenie istniejących kabli energetycznych.

Termin realizacji robót budowlanych: 30.04.2022 r.

Wartość kosztorysowa inwestycji: 1 700 000,00 zł.

2. PRZEBUDOWA TERENU PRZY ZBIORNIKU WODNYM „MACHNIKOWIEC” CELEM UTWORZENIA MIEJSCA USŁUG SPOŁECZNYCH – ETAP II

Wykonawca robót budowlanych Zakład Produkcyjno-Remontowo-Budowlany Artur Marcinek zrealizował roboty związane z:

- niwelacją podłoża w rejonie budowanego zadaszenia,
- wykonaniem warstwy chudego betonu pod mur oporowy w rejonie widowni od strony zbiornika wodnego „Machnikowiec”,
- zabudową mat przerosowych w rejonie wyjścia ze schodów terenowych na ścieżkę rowerową,
- profilowaniem skarpy pochylni oraz układaniem płyt ażurowych na skarpie, wypełnieniem płyt ażurowych ziemią - pochylnia od parkingu do placu widokowego od strony RCK,

Obecnie prowadzone są roboty związane z:

- montażem balustrad ze stali nierdzewnej bieg schodowy od zadaszenia placu widokowego do ścieżki rowerowej,
- montażem konstrukcji stalowej zadaszenia nad placem,
- układaniem kostki betonowej pomiędzy murami oporowymi widowni,
- zabudową obrzeży betonowych, wykonaniem podkładu z kruszywa łamanego ścieżka biegowa od strony ulicy Ładnej,
- montażem stolarki okiennej i drzwiowej w budynku magazynowo – socjalnym,
- montażem rusztu drewnianego pod wykonanie okładziny z thermo drewna na elewacji budynku.

Na zadaniu prowadzony jest nadzór inwestorski i autorski. Termin umowy, tj. wykonanie robót budowlanych wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie do dnia 29 kwietnia 2022 r.

Wartość kosztorysowa zadania: 1 816 141,89 zł.

3. ROZBUDOWA I MODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIASTA - III ETAP

Przygotowane są materiały celem przeprowadzenia procedury przetargowej na wykonanie robót budowlanych związanych z usprawnieniem wentylacji budynku Urzędu Miasta.

4. PRZYŁĄCZENIE BUDYNKÓW MIESZKALNYCH NA OSIEDLU KAROLA DO CIEPŁOCIĄGU WRAZ Z ICH TERMOMODERNIZACJĄ

Przygotowano zapytanie ofertowe na opracowanie audytu ex post. Termin składania ofert upływa z dniem 18.03.2022 r.

5. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ W MIESZKALNYCH BUDYNKACH KOMUNALNYCH**Budynek przy ul. Barwnej 1**

Trwają prace wykonywane w miarę występowania sprzyjających warunków atmosferycznych.

Wartość umowy na roboty budowlane: 1 162 941,21 zł brutto.

Termin zakończenia robót: 15.04.2022 r.

Budynek przy ul. Gen. Józefa Bema 6,6a i Gen. Józefa Bema 28

Dla budynku przy ulicy Gen. Józefa Bema 6/6a trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Bober Waldemar Bober. Wartość umowy na prace projektowe: 10 824,00 zł. Termin opracowania dokumentacji upływa z dniem 29.03.2022 r.

Dla budynku przy ulicy Gen. Józefa Bema 28 trwają prace projektowe wykonywane przez DSW Projekt Sp. z o. o. W dniu 14.02.2022 r. podpisano Aneks nr 1 wydłużający termin do 15.03.2022 r. Projektant wystąpił z wnioskiem o kolejny aneks wydłużający termin opracowania dokumentacji z uwagi na uzyskaną odmowę wydania warunków technicznych przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o. o. Wartość umowy na prace projektowe: 6 900,00 zł.

W odpowiedzi na wniosek skierowany do Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o. o. o zawarcie umowy przyłączeniowej do sieci gazowej ww. budynków Miasto otrzymało odmowę realizacji przyłączenia z przyczyn braku warunków ekonomicznych oraz informację, że ponowne złożenie wniosku o przyłączenie budynków do sieci gazowej jest możliwe nie wcześniej niż w roku 2023. Wystosowano ponownie pismo do PSG sp. z o. o. w sprawie przyłączenia budynków do sieci gazowej oraz odbyło się spotkanie w siedzibie PSG sp. z o. o. z Dyrektorem Oddziału.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49 i 70, budynek przy ul. Adama Mickiewicza 6, budynek przy ul. Bohaterów Warszawy 38,

Dla budynków przy ulicy Ofiar Terroru 70, Adama Mickiewicza 6, Bohaterów Warszawy 38 trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Gamma Sp. z o. o. ul. króla Zygmunta Augusta 24/32, 15-136 Białystok. Obecnie Projektant nanosi poprawki i uzupełnienia do projektów budowlanych, w związku z wniesionymi uwagami Zamawiającego. Termin opracowania dokumentacji dla termomodernizacji wyżej wymienionych budynków zgodnie z zawartą umową upłynął w dniu 10.01.2022 r.

Dnia 25 lutego projekt budowlany został złożony do Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim celem uzyskania zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych na zadaniu. Oczekuje się ww. zezwolenia. Równolegle wykonawca dokumentacji projektowej opracowuje projekt techniczny stanowiący część dokumentacji projektowej.

Wartość każdej z umów na prace projektowe: 41 820,00 zł.

Budynek przy ul. Raciborskiej 242, 244 i 427

Dnia 25 lutego projekty budowlane dla każdego z budynków zostały złożone do Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim celem uzyskania zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych na zadaniu.

W związku z nałożeniem przez Starostę Wodzisławskiego obowiązku dokonania uzupełnień wniosków dotyczących pozwolenia i zgłoszenia przedmiotowej termomodernizacji budynków, Projektant został zobowiązany do ich złożenia. Termin realizacji umów dla wyżej wymienionych budynków zgodnie z zawartą umową upłynął w dniu 17.01.2022 r.

Wartość każdej z umów na prace projektowe: 39 360,00 zł.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 49

Trwają prace projektowe dla przedmiotowego budynku. Dokumentację projektową opracowuje Studio Architektury Bober Waldemar Bober. Wartość umowy na prace projektowe: 41 451,00 zł.

Termin realizacji 7 miesięcy od dnia zawarcia umowy, tj. 18.06.2022 r.

Budynek przy ul. Ofiar Terroru 78

Dla budynku przy ulicy Ofiar Terroru 78 trwają prace projektowe wykonywane przez Studio Architektury Bober Waldemar Bober. Wartość umowy na prace projektowe: 29 151,00 zł.

Termin opracowania: 29.05.2022 r.

6. MODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2

Wykonawca Firma Usługowo - Handlowa "B.I.T" Jerzy Brzoska wykonał następujące roboty budowlane:

- prace rozbiórkowe: rozebrano ściany z pustaków ceramicznych i skuto

posadzki cementowe na parterze (w zakresie objętym Projektem Budowlanym),

- trwają roboty budowlane związane z murowaniem nowych ścian działowych,
- wykonano przebudowę przyłącza wodociągowego oraz zmianę usytuowania przyłącza energetycznego,
- trwają roboty budowlane związane z wykonaniem wylewek wewnętrznych,
- wykonano wykop pod fundament nowej klatki schodowej,
- trwają prace związane z wykonaniem płyty fundamentowej pod nową klatkę schodową,
- trwają prace związane z wykonaniem instalacji hydrantowej oraz instalacji c.o.,
- rozpoczęto prace związane z wymianą okien w nowo-projektowanych salach przedszkolnych.

Termin zakończenia robót: 10.08.2022 r.

Wartość kosztorysowa zadania: 3 592 885,72 zł.

7. MODERNIZACJA DROGI OSIEDLE ORŁOWIEC OD BUDYNKU NR 76 DO BUDYNKU NR 94

W związku z wydanym postanowieniem przez Starostę Wodzisławskiego z dnia 14 lutego 2022 r. zachodzi konieczność dodatkowego uzgodnienia projektu budowlanego z Polskimi Kolejami Państwowymi w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie budowli i budynków w sąsiedztwie linii kolejowych oraz wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowych dla przedmiotowego zadania inwestycyjnego. Wobec powyższego przedłużono termin opracowania dokumentacji firmie ML DESIGN z Jastrzębia-Zdroju wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych do 31.05.2022 r. Wartość umowy na prace projektowe: 22 000,00 zł. Wartość kosztorysowa inwestycji: 450 000,00 zł.

8. MODERNIZACJA OSIEDLA NA WZGÓRZU - ETAP I

Przygotowuje się materiały do ogłoszenia przetargu na roboty budowlane dla I etapu. Planowane ogłoszenie przetargu – do końca I kwartału 2022 r. Wartość kosztorysowa inwestycji: 434 000,00 zł.

9. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU KOMUNALNEGO – OSIEDLE KAROLA 21 w RYDUŁTOWACH

W dniu 25.02.2022 r. została podpisana umowa o dofinansowanie nr 2022ED10021 dla zadania pn.: „Poprawa efektywności energetycznej budynku komunalnego – Osiedle Karola 21 w Rydułtowach”. Zlecono przeliczenie (aktualizację) kosztorysów inwestorskich, na podstawie których zostaną przygotowane dokumenty dla ogłoszenia postępowania na roboty budowlane.

10. MODERNIZACJA UL. NOWEJ

Toczy się postępowanie w sprawie udzielenia zgody na odstąpienie od przepisów techniczno - budowlanych.

11. MODERNIZACJA UL. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO

Planuje się pozyskanie środków z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

12. BUDOWA PUNKTU PRZESIADKOWEGO PRZY UL. OFIAR TERRORU

Planuje się podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji projektowanej dla zadania pod nazwą: „Budowa centrum przesiadkowego przy ul. Ofiar Terroru 91 w Rydułtowach z Firmą Mado i Janina Stula, ul.Ks.Śliwki 16, 44-206 Rybnik. Wartość umowy wynosi 62 730,00 zł, termin realizacji do dnia: 30.06.2022 r.

Wartość kosztorysowa inwestycji: 1 415 589,18 zł.

13. POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI ZAMIESZKANIA – ADAPTACJA SZTOLNI ĆWICZEBNEJ NA STRZELNICĘ SPORTOWĄ

Trwają prace związane z przygotowaniem kolejnego opisu przedmiotu zamówienia, który uwzględni zmienione założenia technologii adaptacji budynku sztolni (zmiany konstrukcyjne), celem wszczęcia ogłoszenia postępowania na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: „Poprawa atrakcyjności zamieszkania – adaptacja sztolni ćwiczebnej na strzelnicę sportową”.

Wartość kosztorysowa inwestycji: 747 917,95 zł.

14. WYKONANIE PODNOŚNIKA SCENICZNEGO W BUDYNKU RYDUŁTOWSKIEGO CENTRUM KULTURY „FENIKS”

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rozwoju Lokalnego. W ramach inwestycji planuje się dostarczenie i montaż podnośnika scenicznego w sali teatralnej.

Planowane ogłoszenie zapytania celem dokonania wyboru Wykonawcy przewiduje się w kwietniu 2022 r.

Wartość kosztorysowa inwestycji: 53 508,20 zł.

15. ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH W REJONIE BYŁEGO SZYBU LEON III POD BUDOWĘ OSIEDLA MIESZKANIOWEGO

W dniu 8.03.2022 r. ogłoszono przetarg nieograniczony na wykonanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Termin składania ofert upływa z dniem 16.03.2022 r.

Wartość kosztorysowa zadania: 2 884 826,31 zł.

16. BUDOWA UL. NOWEJ NA ODCINKU OD UL. ORŁOWSKIEJ DO UL. STREFA GOSPODARCZA CELEM UDROŻNIENIA TERENÓW INWESTYCYJNYCH

Przygotowywane są materiały celem ogłoszenia postępowania na wybór wykonawcy prac projektowych.

Wartość kosztorysowa zadania: 4 808 043,91 zł.

17. BUDOWA DROGI ŁĄCZĄCEJ UL. RACIBORSKĄ z UL. GAJOWĄ WRAZ z MODERNIZACJĄ UL. GAJOWEJ

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Trwają prace związane z opracowaniem programu funkcjonalno - użytkowego w zakresie budowy drogi łączącej drogę wojewódzką: ul. Raciborską z drogą gminną ul. Gajową wraz z oświetleniem i odwodnieniem oraz budowę ciągu pieszo-rowerowego ul. Gajowej od ul. Gen. Józefa Bema do ul. Jesionowej. Wartość umowy na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego: 59 040,00 zł. Termin realizacji umowy: 27.04.2022 r.

18. BUDOWA ZABEZPIECZEŃ PRZECIWPOWODZIOWYCH NA TERENIE MIASTA RYDUŁTOWY

Inwestycja została ujęta do realizacji w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Trwają prace związane z opracowywaniem programu funkcjonalno- użytkowego dotyczącego zabezpieczeń centrum miasta przed zalewaniem poprzez czasowe gromadzenie nadmiaru wód. Wartość umowy na opracowanie programu funkcjonalno - użytkowego: 77 490,00 zł. Termin realizacji umowy: 15.04.2022 r.

19. OŚWIECENIE ULICY SPOKOJNEJ

W dniu 24.02.2022 r. wysłano zapytanie ofertowe na opracowanie dokumentacji projektowej oświetlenia na fragmencie ul. Spokojnej wraz z uzyskaniem stosownego zezwolenia na prowadzenie robót budowlanych. Termin składania ofert wyznaczono na dzień 10.03.2022 r. Wpłynęła jedna oferta cenowa firmy Elektroplan z Żor w wysokości 8 364,00 zł.

Wartość kosztorysowa zadania: 64 000,00 zł.

Kartka z kalendarza Kwiecień

1.IV.1805 - urodził się Hans Christian Andersen, duński bajkopisarz

3.IV.1897 - urodził się ksiądz Wojciech Urban, dawny proboszcz parafii Rydułtowy

30.IV.1904 - urodził się Wiktor Brzezina, dawny dyrektor LO

8.IV.1909 - zmarła Helena Modrzejewska, sławna aktorka

27.IV.1909 - powstała rydułtowska Straż Pożarna

14.IV.1914 - urodziła się dh. Jadwiga Jeż-Kupkova, z-ca Komendantki drużyn żeńskich - nauczycielka SP1

4.IV.1915 - urodził się Izidor Brachmański, długoletni organista przy parafii Św. Jerzego

16.IV.1936 - urodził się Józef Strokocz, nauczyciel SP1, autor książki „Historia Sportu w Rydułtowach”

20.IV.1945 - zginął na morzu dh. Jan Bojdoł IV Komendant Hufca ZHP Rydułtowy

12.IV.1961 - pierwszy lot kosmiczny Jurija Gagarina

od kwietnia 1993r. Ulicami miasta rozgrywa się bieg im. Margicioka i Hałaczka, instruktorów ZHP i członków AK

w kwietniu 1994r. p raz pierwszy ukazała się „KLUKA”, gazeta wydawana przez „Towarzystwo Miłośników Rydułtów”

od kwietnia 1996r. co rok TMR, w współpracy z Urzędem Miasta przyznaje tytuł „Rydułtowika Roku”. Po raz pierwszy tytuł otrzymali: Urszula Matuszek, Ewald Brzezinka, Alojzy Musioł i Stanisław Brzęczek

12.IV.1997 - przy parafii Św. Jacka oddano do użytku okazały „Dom Parafialny”

2.IV.2005r. - zmarł papież Jan Paweł II

zebrał Stanisław Brzęczek

Czy będzie ropa naftowa z Beskidu Żywieckiego?

Wkrótce powinny zostać wydobyte pierwsze partie ropy naftowej w Beskidzie Żywieckim. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo po przeprowadzeniu analizy próbek otrzymanych z odwiertów podejmie decyzję, czy prowadzić tu wydobycie, czy też podjąć inne działania. Odwiert Rycerka Dolna-1 we wsi Sól był jedynym wykonanym w 2021 r. przez spółkę na terenie województwa śląskiego. Wiercenie otworu rozpoczęto w lutym 2021 roku, a zakończono we wrześniu na głębokości 4330 m. Aktualnie trwają przygotowania do testu produkcyjnego, po nim będą podejmowane dalsze działania. Ocena perspektywiczności rejonu zostanie dokonana po analizie wyników testów w otworze Rycerka Dolna-1. Ewentualne dalsze wiercenia otworów na tej koncesji uzależnione są od wyników analiz z otworu Rycerka Dolna-1 - informuje Biuro Prasowe PGNiG. Starania o wydobywanie ropy w regionie żywieckim podjęte zostały ponad dziesięć lat wcześniej. Minister Środowiska 25 sierpnia 2011 r. udzielił koncesję poszukiwawczo-rozpoznawczą nr 38/2011/p na poszukiwanie i rozpoznanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obszarze Sól, znajdującym się na terenie gmin Jeleśnia, Lipowa, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujszoły, Węgierska Górka, Istebna oraz miasta Żywiec. Następnie 2 czerwca 2017 r. koncesja ta została przekształcona w koncesję poszukiwawczo-rozpoznawczo-wydobywczą. Obejmuje ona część bloków koncesyjnych nr 430, 431, 450, 451. Koncesji udzielono na okres 30 lat. Koncesja zezwalała m.in. na wykonanie otworu wiertniczego w utworach fliszu, miocenu i paleozoiku do głębokości maksymalnej 5 km oraz na wykonanie analizy geologiczno-złożowej wykonanych prac i robót.

INFORMACJA

Od 22 marca działa w rydułtowskim Oratorium „Wiosenna Szkoła Języka Polskiego”!

Zajęcia dla około 25 uczennic i dwóch uczniów odbywają się cztery razy w tygodniu po półtorej godziny. Nauka przebiega sprawnie dzięki ogromnej pomocy księdza proboszcza Witolda Psurka, ciężkiej pracy nauczycielek Alicji Kołodziej, Jadwigi Tatuś, Katarzyny Niesporek, Renaty Michalczyk i Joanny Rusok oraz niezwykle zaangażowaniu naszych słuchaczy.

Zapraszamy wszystkich gości do udziału w zajęciach!

Poniedziałek	od 16.00 do 17.30
Wtorek	od 10.00 do 11.30
Środa	od 10.00 do 11.30
Czwartek	od 10.00 do 11.30

Joanna Rusok

Uciecha z błoznow - wspomnienia Barbary Szmatloch

Mogłoby się zdawać, co w Srogym Poście nie uchodzi tusto jodać, maskycić, tańcować, a nawet się "chichrać" (śmiać), ale żodyn by tego nie szczimół. Beztoż wynokwiyli jedyn dziyń kej "idzie" (można) robić wszystkich "za bozna" (żartować, ośmieszać) i mieć z tego "uciecha" (radość) - **prima aprilis**.

Godłało się ło niym tyż dziyń wicow (kawałów), dziyń szpasu (żartów), a u nos w doma – piyrszego aprila. I jak ftoś wtynczos żodnego (nikogo) nie nabroł, to był mam-las (oferma) i łostatni ćumok (ciamajda). Ale trza było dować pozor (uważać), coby żodnego nie łobrazić ani nie ukrziwdzić. Łod bajtla my byli ucyni, co nie wolno błoznować ani ze śmiertki, ani kripow (kalek) i koždy się tego czimół.

Za błozna ludzie robiyli jedyn drugiego, a „cajtongi” (gazety) i radyjoki wszystkich kerzi je cytali i suchali. Dzisiej nojgorsze jes to, że ciynszko „s p o k o p i ć” (z r o z u m i e ć) c o j e s „znokwione” (wymyślone), a co było „richtich” (naprawdę). Za stary Polski redach tory wypisywali w Tyn dziyń łostomajte gupoty, a i bez polityki się nie łobeszło. Prowda godali starka, co polityka to tako tyka co się Poli i trza się łod ni czimać z daleka. Robiom nas za bozna, nudle nom wiyszajom na „morchlach” (tyż „daklach” – uszach), cyganiom wlezie i łobiecujom „byrny” (gruszki, ale tyż żarowki) na wiyrzebie. Jo już nawet „przibadała” (przyczwyczałam się) na godka, że nie ino byda się mieć coraz lepi, ale że już mom wiyncy piniyndzy w bajtliku i na wszystko moga se „lajstnoć” (pozwolić).

Ludzie się dziwowali i niroz dowali się nabrać - na sztucno kura, co snożyła 120 jajcow na godzina i kere smakowały choćby prawdziwe, na świnia z ośmioma „szłapami” (nogami) abo „autok” (samochód), co poradził „gzuć” (pędzić) 600 kilometrow na godzina, a „flamy” (płomienie), kere wylaziły z „motora” (silnika), były duże na siedym metrow. Roz „knipsli” (sfotografowali) plac, kaj spacerowały ptoki, co to ło nich poronny Ślonzok wtynczos ani nie słyszał. A były to flamingi, kere namowiały do kupowania „blajstiftow” (ołówek) i „filerow” (wiecznych piór).

W 1930 roku szło tyż przeczytać, co naroście łotwiyrajom wielgachno piekarnia, z kerom się „smolyli” (guzdrali) pora lot i upieczony w niej kilowy chlyb bydzie kosztował ino 20 groszow. A ci, kerze pokozom legitka partyjno, co narodym rżadzi, dostanom dwa chleby za darmo i jeszcze „brytel” (maślaną bułkę) „na lepsze” (dodatkowo). Wtynczos szło się s tego lachać, a dzisiej pewnikom wszyscy by w to uwierzyli.

Palmowo Niydziela - wspomnienia Barbary Szmatloch

Jak Wielgi Post mo się ku końcowi, najwyższy czas „spaczeć” se (postarać się o) palma, bo zaroz bydzie Palmowo (tyż Palmiano, Kwietno, Wiyrbno, Letnio) Niydziela i noleżałoby jom poświęcić, bo tako niypoświęncono to „ino” (tylko) zwykło mietła. Ale jako „richtich” (rzeczywiście) łona mo być, mało fto już pamiynto. Toż idymy do „konzomu” (sklepu), „getneryji” (ogrodnictwa, kwieciarni) i dowomy się wciś bele co. Idzie tyż zrobić palma samym z „habinow” (gałązek) kere rosom w lesie i na łogrodku. Bo prowdziwo, ślonsko palma nie miała „szlajfkow” (wstążek), „maszkow” (kokardek), suszkow ani papiorzanych „blumow” (kwiatów). Była niywielko, cołko zielono i świonzano konskym rzymiynia z końskiego „bica” (bata). Jedni mieli w ni piyńc zielskow, bo Ponjezusek mieli tela ranow kej jich powiesyli na krzyżu, ale kajyndzi bywało jich siedym – jak siedym mieczow boleści kere przebiły serce Nojświyntszy Paniynki. A niykerzi dowali i dziewiynć „zortow” (rodzajów) habinow. Zawdy musiała być wiyrzeba - symbol zmartwychwstania i coś z kolcoma jak w ciyrniowy koronie – nadawały się do tego „wieprzki” (agrest) abo „wahold” (jałowiec). No i „siba” - czerwono keby krew wiyrzeba i kokocz coby pamiyntać ło kokocie kery piół jak się świynty Pyjter Ponjezusa zapar. Dowalo się tyż „świyntojonka” (porzeczka), bo świynty Jon wytwoł pod krzyżym do końca, kalina, „wajmundka” (turecka sosna), kru-szyna, „łyska” (leszczyna), jymioła, „bagnońc” (bagienko), bazie-kotki i trzcina. Nikaj się już taki palmy „nie uświadczy” (nie znajdzie), ale trza ło tym pamiyntać. Teroz zamiast palmow ślonskich mamy wileńskie z „suchotników” (suszonych kwiatów i traw, ale u nos suchotnik to był Tyn, co miał suchoty - tuberok). Poświęncono palma służyła ludziom cołki rok i chroniła chałpy, stodoły, a nawet chlywiki z „gadzinom” (zwierzętami domowymi) łod gromu, ale tyż łod smrodławego „łufu” (powietrza). Zatykało się jom za Świynto łobroz, stawiało na łoknie abo zanosiło na „gora” (strych) coby w chałupa „pieron” (piorun) nie szczelył. Robiło się tyż s nich małe krzyżiki, kere niosło się potym do stodoły, „chlywika” - komorki, kaj czimało się „gadzina” (drób) abo „wieprzki” (świnie), łogrodka a nwet pod „grubski” (kopalniany) płot, bo miały pola uchronić od tamtejszych smrodow. Niykerzi złykali „zamtowe” (aksamitne) bazie coby jich nie bolało garło i „fetne” (tłuste), wielkanocne jodło nie „rompłowało” (rozrabiało) w basach. Ale nojpryndzy zaszkodzić mogło jym te łykanie i dzisiej żodyn tego nie robi. Niywiela z tego wszystkiego łostało. Koždy patrzy, coby gibko „porzykać” (pomodlić się), nie stoć w „raji” (w kolejce) do „słuchatelnice” (konfesjonału) i „pyło” (biegnie) do chałupy, bo przeca rolszinka trza uwarzyć, jajca pomalować i upiec kołocze. Ino d’olejcie pozor” (uwajcie) na bajtłow, kej bydom przy tyj cołkij robocie pomagać.

EXPRESOWO Z ŻYCIA MIASTA

Ilu pracowników szpitala jest zaszczepionych? Do 1 marca 2022 r. medycy oraz wszystkie osoby pracujące w podmiotach leczniczych, nawet jeśli nie wykonują zawodu medycznego, miały być zaszczepione przeciw Covid-19. Czy wobec niezaszczepionych będą wyciągane konsekwencje służbowe? Jak sytuacja wygląda w Powiatowym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (PPZOZ) w Rydułtowach i Wodzisławiu Śl. Na 3 marca potwierdzenie szczepienia wśród pracowników PPZOZ-u złożyło około 236 osób. Zwróćmy uwagę, że na koniec września zeszłego roku zatrudnionych (na różnego rodzaju umowach) było tam prawie 1000 osób. Wśród nich było: 193 lekarzy, 411 pielęgniarek i położnych, 189 personelu medycznego wyższego i średniego, 198 personelu niższego, gospodarczego i administracji. - *Decyzję o ewentualnych dalszych krokach będą podejmowane po 14 marca* - zapowiada Anita Wardzyk-Kulińska. 11.03.2022

Uchodźcy przybywają do powiatu wodzisławskiego. Mieszkają w domach prywatnych, w szkołach i re-mizach. W Rydułtowach planowane jest uruchomienie 200 miejsc dla uchodźców, w obiecie ROSiR oraz OSP Radoszowy. Na razie około 30 osób przebywa w prywatnych domach i mieszkaniach. - *Chcemy uruchomić miejsca dla osób z Ukrainy w dwóch lokalizacjach, w miarę zapewnienia łóżek* – informuje burmistrz Marcin Połomski, dziękując mieszkańcom, którzy już przyjęli do siebie przyjezdnych. 14.03.2022

Dyskutowali o śmieciach. W tle problem z obniżeniem opłat za brak popiołu. Podczas lutowej sesji Rady Miasta Rydułtowy dyskutowano na temat gospodarki odpadami. Nie obyło się bez głośnego ostatnio tematu obniżenia opłaty. Obecna była również prokurent firmy Naprzód, która odpowiadała na szczegółowe pytania radnych. Temat zróżnicowania opłat za żużle i popioły, pojawił się w dyskusji na lutowej Sesji Rady Miasta Rydułtowy. Przewodniczący rady Lucjan Szwan stwierdził, że uwzględnienie takiego rozwiązania jest niemożliwe. Podał przykład innych osób, które będą występować z podobnymi wnioskami. Według Szwana może się okazać, że np. osoba nie posiadająca miejsca zielonego na swojej posesji będzie domagała się pomniejszenia kwoty za odbiór bioodpadów argumentując, że takowych nie posiada. - Nie trzeba być ekonomistą, by poznać strukturę kosztów wytworzenia GJ-i energii cieplnej, za które płacą mieszkańcy bloków, w cenie których zawarto m.in. koszt odbioru i utylizacji popiołów i żużli, co leży po stronie dostarczyciela ciepła i ciepłej wody czyli EC, zaś Radni Miasta tych mieszkańców z racji jednolitej stawki za śmieci, obciążają podwójnymi kosztami za odbiór popiołów i żużli, których mieszkańcy tych budynków wielorodzinnych także nie produkują! - tłumaczy J.Majer, podkreślając, że urzędnicy wraz z prawnikami powinni wystąpić o dokonanie odpowiednich zmian w ustawie. Rydułtowy obecnie mają podpisaną umowę na wywóz odpadów z firmą Naprzód Rydułtowy sp. z o.o. do 31 grudnia 2022 roku. Podczas lutowej sesji obecna była również prokurent firmy Naprzód, która odpowiadała na szczegółowe pytania radnych.

W porównaniu do roku 2021 nastąpiło kilka zmian. Zwiększono częstotliwość odbioru mebli i innych odpadów wielkogabarytowych w zabudowie wielolokalowej. Obecnie odbierane są dwa razy w miesiącu. Druga zmiana dotyczy kwestii uszkodzenia pojemników na śmieci. W przypadku stwierdzenia przez wykonawcę uszkodzenia pojemnika lub tego, że nie nadaje się już do eksploatacji wykonawca zobowiązany jest do wykonania dokumentacji fotograficznej i przekazania jej przed wykonaniem odbioru do zamawiającego. W przypadku braku takiego zgłoszenia przez odbiorcę odpadów, zostanie to potraktowane jako uszkodzenie z jego winy. Trzecia zmiana dotyczy braku możliwości odbioru w przypadku braku dojazdu do danej posesji lub wygonu z przyczyn niezależnych od wykonawcy np.: oblodzenia nawierzchni czy grząskiej droga w wyniku dużych opadów atmosferycznych. Najważniejsza zmiana, która nastąpiła, to jest zróżnicowanie cen w zależności od rodzaju odpadów. W ramach poprzedniej umowy cena była jednolita dla każdej frakcji i wynosiła 688 zł i 09 gr. brutto. W nowej umowie zostało to podzielone na pięć grup cenowych: odpady niesegregowane, zmieszane odpady opakowaniowe, odpady wielkogabarytowe, bioodpady oraz przeterminowane leki. Dla mieszkańców pojawiają się jednak dodatkowe problemy w gospodarowaniu odpadami wynikającymi z całego systemu. Mieszkańcy często nie rozumieją w jaki sposób prawidłowo segregować odpady, gdyż system zaczyna być coraz bardziej skomplikowany i wręcz czasami nieracjonalny. Przykładem może być kwestia styropianu, którego (jak wynika chociażby ze strony urzędu miasta) jest kilka rodzajów. Styropian budowlany (czysty lub brudny) należy dostarczyć do PSZOK-u, zaś styropian będący np. obudową ochronną lodówki czy telewizora wrzuca się do odpadów zmieszanych. Styropian z opakowań, np. po żywności także powinien trafić do odpadów zmieszanych, choć według niektórych jako tworzywo sztuczne, po oczyszczeniu powinien być składowany razem z plastikiem. Jest to dla wielu mieszkańców zamęt, który niepotrzebnie został wprowadzony. 19.03.2022

Od środy 16 marca obywatele Ukrainy, którzy przyjechali do naszego kraju mogą wnioskować o nadanie numeru PESEL. Co daje uchodźcom taki numer? Uciekający przed wojną Ukraińcy mogą rejestrować się poprzez złożenie w dowolnym urzędzie gminy wniosku, zawierającego podstawowe dane oraz zdjęcie. Nadanie polskiego PESEL-u umożliwi np. dostęp do publicznego systemu ochrony zdrowia czy umożliwi dostęp do edukacji na tych samych zasadach, co obywatele Polscy. Ponadto, później PESEL przyda się przy znalezieniu zatrudnienia oraz np. do założenia konta w banku. W ostatnich dniach mogliśmy obserwować spore zainteresowanie w urzędach gmin i miast naszego regionu, ale cała akcja już od pierwszych dni była przeprowadzona bardzo sprawnie. - Należy pamiętać, że wiele osób uciekających przed wojną nie ma ze sobą dokumentów. Dzięki wprowadzeniu danych do rejestru PESEL ich tożsamość zostanie potwierdzona i nie będą musieli czekać na wydanie dokumentów w ukraińskich placówkach konsularnych. Rolę dokumentu tożsamości będzie mogła pełnić aplikacja mObywatel, w której pojawi się nowy moduł, za pomocą którego pełnoletni obywatele Ukrainy będą mogli w Polsce potwierdzać swoją tożsamość. Dokument nazywa się Diia.pl (Дія пл), co jest nawiązaniem do ukraińskiej rządowej aplikacji mobilnej Diia. Diia będzie zawierała imię, nazwisko, PESEL oraz zdjęcie potwierdzone podczas wizyty w urzędzie gminy. – dodaje Cieszyński. 18,03,2022

Tancerki Mirażu nagrodzone na Vivero. Tancerki zespołu Miraż z Wodzisławskiego Centrum Kultury zdobyły złoty i srebrny medal podczas IX Ogólnopolskiego Festiwalu Tańca VIVERO 2022, który odbył się w Rybniku 19-20.3.2022 r.

Kompletnie pijany zatrzymany dzięki świadkowi. 22 marca około godziny 20.25 dyżurny Komisariatu Policji w Rydułtowach otrzymał zgłoszenie, że ulicą Tetmajera w Rydułtowach porusza się pojazd marki fiat, którego kierujący może być nietrzeźwy, bo jedzie całą szerokością jezdni. Na miejsce zostali wysłani policjanci z Zespołu Patrolowego rydułtowskiego komisariatu, którzy zatrzymali wskazanego kierowcę. 49-letni mieszkaniec powiatu wodzisławskiego został poddany badaniu na zawartość alkoholu, wynik badania pokazał ponad 3,5 promila. Mężczyzna twierdził, że wypił "tylko dwa piwa i trochę wódki". Nieodpowiedzialny kierowca odpowie teraz za prowadzenie pojazdu mechanicznego znajdując się w stanie nietrzeźwości. Grozi mu kara pozbawienia wolności od lat 2. O jego losie zdecyduje sąd. 23.03.2022

25 marca odbyło się doroczne spotkanie z przedstawicielami kopalni KWK ROW Ruch Rydułtowy. Na spotkaniu obecni byli: Przewodniczący Rady Miasta Rydułtowy - Lucjan Szwan, radni, Burmistrz Miasta- Marcin Połomski oraz przedstawiciele urzędu. Podczas spotkania omawiano bieżące sprawy m. in. kierunki eksploatacji górniczej oraz zagospodarowanie terenów pokopalnianych przy szybie Leon III. Rozmawiano również o aktualnej sytuacji związanej z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy. Władze Miasta Rydułtowy podziękowały Zarządowi Kopalni za udostępnienie na miejsca pobytu uchodźców budynku Domu Orkiestry.

„Otwieramy Rydułtowy na wiosnę” tak brzmiała nazwa okolicznościowej gry terenowej z okazji XXX-lecia Miasta, która miała miejsce 21 marca. Gry połączonej z zapoznaniem uczniów naszych szkół podstawowych z ofertą edukacyjną na nowy rok szkolny naszego Liceum Ogólnokształcące im. Noblistów Polskich w Rydułtowach. Pomysłodawcą i organizatorem przedsięwzięcia był Arkadiusz Gajda oraz Harcerze ZHP Hufiec Rydułtowy „Błękitne Niebo”, uczestnikami byli uczniowie klas VIII rydułtowskich szkół podstawowych. Wszyscy uczestnicy rozpoczęli wyzwanie o 9 rano w swoich szkołach. Na ukończenie

zadań uczniowie mieli 2 godziny. Burmistrz Miasta goszcząc uczniów na Sali Obrad Rady Miasta Rydułtowy w urzędzie zaprosił uczniów do zaangażowania się w różne działania pobudzające rozwój Miasta Rydułtowskiego. O 11.00 nastąpiło uroczyste zwieńczenie imprezy w Liceum Ogólnokształcące im. Noblistów Polskich w Rydułtowach na którą przybyli Burmistrz Miasta Rydułtowy Marcin Połomski, Członek Zarządu Powiatu Wodzisławskiego - Pani Kornelia Newy oraz Zastępca Burmistrza Mariola Bolisęga. Uczestnicy zabawy otrzymali drobne upominki! W liceum uczniowie mogli zwiedzić i zobaczyć szkołę oraz zapoznać się z nową ofertą edukacyjną jaka będzie dedykowana uczniom od 1 września 2022 roku!

24 marca o godz. 13:00 w RCK Feniks odbyło się spotkanie w ramach projektu „W cieniu Szarlotty – jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy”. Opowiedziano co zostało już zrobione, co dopiero będzie. Przedstawiono najważniejsze działania takie jak nadchodząca już niebawem „Reaktywacja ulicy Ofiar Terroru”, opowiedziano o już funkcjonującym Centrum Obywatelskim. Dyrektor MOPSu przedstawiła na czym polegać będzie zadanie Teleopieki i koperty życia. Nie zabrakło też części artystycznej oraz słodkiego poczęstunku! Projekt „W cieniu Szarlotty - jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

PORA NA SENIORA!

Zapraszamy na spotkanie informacyjne

RYDUŁTOWSKIE CENTRUM KULTURY FENIKS
24 MARCA GODZINA 13:00

Na spotkaniu przedstawione zostaną działania realizowane w ramach projektu „W cieniu Szarlotty - jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” które w szczególności skierowane są do Rydułtowskich seniorów

Projekt „W cieniu Szarlotty - jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.

Lokator stwarza zagrożenie, ale nikt nie może pomóc. Mieszkańcy Rydułtów od kilku lat żyją w strachu. Powodem tych obaw jest jeden z lokatorów, który znacząco oddziałuje na życie pozostałych członków wspólnoty. - Pojawiają się w

naszej klatce obce osoby, które znają kod do wejścia, w tle jest handel środkami odurzającymi, a także mamy do czynienia z niebezpiecznymi sytuacjami, jak np. pożary – załamują ręce mieszkańcy bloku przy Obywatelskiej. Wszystko zaczęło się kilka lat temu, kiedy do jednego z mieszkań wprowadził się nowy lokator. Mieszkanie otrzymał od matki. - Z początku nie było problemów, ale szybko się pojawiły. Mieszkam tu 30 lat i nigdy nie było takich kłopotów. Teraz to czasem strach jest wyjść z mieszkania, bo w klatce pojawiają się szemrane osoby. Nawet pomieszkują w tym mieszkaniu kilka dni – mówi jedna z lokatorek. Obcy, znający kod do budynku to jedno z zagrożeń. Mieszkańcy obawiają się też niebezpiecznych sytuacji, do których dochodzi co jakiś czas. - Wyremontowaliśmy mieszkanie, włożyliśmy wiele tysięcy złotych, a za chwilę było już zalane. Zdarzają się tu interwencje straży pożarnej, policji. Ostatni pożar miał miejsce 18 lutego w piątek. Najbardziej jednak obawiamy się o dzieci, bo zdarzały się sytuacje, że ktoś próbował wejść do mieszkania, naciskał klamkę. Żyjemy jak na szpilkach – podkreśla pan Maksymilian, Służby bywają tu często. Strażaków zapytaliśmy, co było powodem interwencji z 18 lutego. - Sprawa dotyczyła pożaru. Doszło do zapalenia się materaca. Kiedy straż przyjechała na miejsce materac był już ugaszony przed naszym przybyciem. Pano wało lekkie zadymienie w mieszkaniu – informuje bryg. Jacek Filas, oficer prasowy Komendy Powiatowej PSP w Wodzisławiu Śląskim. - Jako prawdopodobną przyczynę wskazano zapalenie się od niedopałka papierosa – wyjaśnia rzecznik. Policjanci także potwierdzają, że w mieszkaniu zdarzają się interwencje. - W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku w Rydułtowach na ul. Obywatelskiej 56 odnotowano 10 interwencji Policji. Natomiast w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 28 lutego 2022 roku pod tym adresem odnotowano 5 interwencji Policji – wylicza st. asp. Małgorzata Koniarska, p.o. oficera prasowego Komendy Powiatowej Policji w Wodzisławiu Śląskim. Jak wskazuje, interwencje dotyczyły najczęściej właśnie jednego mieszkania, gdzie miało dochodzić do zakłócania porządku publicznego. - Pod tym adresem zamieszkuje znany Policji lokator, który sprowadza do swojego mieszkania wiele osób. Za swoje naganne zachowanie niejednokrotnie był karany przez funkcjonariuszy i w dalszym ciągu jest w naszym zainteresowaniu. W celu poprawy bezpieczeństwa w bloku, dzielnicowy jest w stałym kontakcie z mieszkańcami i w trakcie służb obchodowych przeprowadza kontrole mieszkania oraz osób w nim przebywających. Ponadto na parkingu przy budynku policjanci przeprowadzają częste kontrole pojazdów, jak również legitymują osoby tam przebywające. W ostatnim czasie w bloku ujawniono środki odurzające u kobiety, została ona zatrzymana i w tej sprawie jest prowadzone postępowanie przygotowawcze – wyjaśnia rzeczniczka, co potwierdza również sugestie mieszkańców, że w całej sprawie kluczem są narkotyki. - Tam jest sklep 24/7. Przychodzą, kupują i odchodzą, lub używają na miejscu. Dziwne, że nic z tym nie mogą zrobić – podkreślają mieszkańcy, natomiast policja dla dobra śledztwa nie ujawnia szczegółów operacyjnych. Spółdzielnia wie, ale ma związane ręce. Pomimo prób kontaktu z lokatorem, nikt nie otworzył drzwi do mieszkania. Mieszkańcy jednak na potwierdzenie swoich informacji pokazują nam zdjęcia, m.in. z zatrzymania nieznanego przez policjantów przed mieszkaniem. Czy informacje o wydarzeniach przy Obywatelskiej 56 trafiały także do spółdzielni mieszkaniowej? - Sprawa uciążliwego właściciela mieszkania ciągnie się już od dłuższego czasu i nie pozostawiliśmy jej samej sobie – zapewnia Andrzej Fonfara, kierownik Administracji Rydułtowy SM "Orłowiec", potwierdzając, że do spółdzielni trafiały już wcześniej informacje o niebezpiecznych sytuacjach. Nie wyrządzono jednak szkód na mieniu spółdzielni i wspólnoty mieszkaniowej. Czy administracja podejmowała próby interwencji? - Spółdzielnia przeprowadzała rozmowy z uciążliwym lokatorem, wysyłała każdorazowo złożoną skargę na komisariat policji w Rydułtowach. Spółdzielnia nie ma żadnych możliwości, aby wpłynąć na stwarzającego zagrożenie lokatora. Dobrze, że nie ma gazu. Mieszkańcy próbują interweniować w różnych instytucjach, jednak na razie bez konkretnego efektu. - Żeby chociaż monitoring zainstalowali, bo przecież płacimy czynsze. Można by w ten sposób mieć wgląd, kto w ogóle wchodzi do budynku. Ale robimy się o ścianę za każdym razem. Policjanci zapewniają, że patrolują teren, jednak tak naprawdę dopiero gdy stanie się coś poważ-

nego, wtedy my będziemy płakać, a dla nich będzie to kolejna statystyka. Dobrze, że nie mamy gazu sieciowego, bo już dawno moglibyśmy być na cmentarzu. Liczymy na przychyłność, ale tak naprawdę nie mamy się do kogo zwrócić – podkreśla bezsilność jeden z lokatorów. 27.03.2022

Dziś do naszej 3c dołączył nowy kolega z Ukrainy. Powitaniem, wspólnym zabawom, śmiechom oraz nauce ukraińskich słówek nie było końca. Cieszymy się, że Sasza już jest z nami 28.03.2022

Znów zatrzęsło w Rydułtowach. Poszkodowany górnik z pokładu 713. We wtorkowy wieczór 29 marca, dokładnie o godzinie 23.29 doszło do tapnięcia na terenie Ruchu Rydułtowy kopalni zespółonej ROW. W wyniku zdarzenia ucierpiał jeden z górników, który znajdował się w pobliżu miejsca tapnięcia. Jak informuje rzecznik Polskiej Grupy Górniczej Tomasz Głogowski, wstrząs miał miejsce w pokładzie 713, w rejonie ściany II E2. W pobliżu tej ściany znajdował się poszkodowany górnik. Doznał obrażeń głowy i twarzy, w stabilnym stanie trafił do szpitala w Katowicach-Ochojcu. Po tapnięciu wstrzymano wydobywanie w rejonie ściany II E2 oraz wycofano załogę. Okręgowy Urząd Górniczy ocenia obecnie, czy możliwy jest powrót pracowników do kontynuacji pracy w tym rejonie. Był to kolejny wstrząs, do którego doszło na terenie Rydułtów. Mieszkańcy podkreślają, że był to pierwszy wstrząs od dłuższego czasu spokoju. Tapnięcie było mocno odczuwalne na powierzchni. 30.03.2022

Sekretarz Rydułtów żegna się z urzędem. Będzie konkurs. Po 15 latach pracy w Urzędzie Miasta Rydułtowy Krzysztof Jędrośka – dotychczasowy sekretarz miasta otrzymał wypowiedzenie stosunku pracy. Zdaniem burmistrza Marcina Połomskiego, w związku z trudnościami w dotychczasowej współpracy, Krzysztofowi Jędrośce zaproponowano przeniesienie na inne stanowisko. - Pan Jędrośka nie przyjął mojej propozycji, w związku z czym nastąpiło wypowiedzenie stosunku pracy – wyjaśnia Marcin Połomski. Z kolei Krzysztof Jędrośka zapewnia, że nie zna powodu, dla którego został zwolniony i sugeruje, że to burmistrz został wprowadzony w błąd. Obaj panowie nie podają szczegółów na temat kuluarów zaistniałej sytuacji. Wkrótce ma zostać ogłoszony konkurs na stanowisko sekretarza urzędu. 05.04.2022

Jarmark świąteczny – spotkanie ze znanymi Ślązakami. To jest plan na najbliższy weekend (9-10.04.) w Rydułtowach. Na ulicy Ofiar Terroru odbędzie się kiermasz ze stoiskami świątecznymi, będą koncerty, spotkania ze związanymi ze Śląskiem pisarzami czy sportowcami i muzykami. 05.04.2022

Pożar w domu jednorodzinnym w Rydułtowach. Zapaliła się sadza w kominie. 4 kwietnia strażacy interweniowali w Rydułtowach na ul. Łokietka, gdzie doszło do pożaru sadzy w kominie domu jednorodzinnego. 05.04.2022

Rydułtowy też mają swój freeshop dla Ukraińców. Od wczoraj (04.04.) działa w Centrum Obywatelskim przy Ofiar Terroru 56A. Osoby, które zatrzymały się w naszym regionie, szukając schronienia przed wojną, mogą zaopatrzyć się w ubrania, obuwie, kosmetyki, pościel, środki chemiczne i zabawki dla dzieci.

Na podstawie wiadomości z innych mediów zebrała J. Oleś

<https://www.nowiny.pl/Rydułtowy> <https://www.rydułtowy.pl>
<https://www.facebook.com> <https://www.radio90.pl/tag/rydułtowy>

Detoksująca dieta na wiosnę

Pierwsze oznaki wiosennej aury to informacja, że przyszedł czas na lekką i ożywczą dietę! Koniec z ciężkimi, "grzejącymi" daniami, odkładającymi się w formie zimowej oponki. Czas odmienić swoją dietę na rzecz oczyszczającej witaminowej bomby, która nastroi nas pozytywnie do działania.

Wiosna to idealny moment na wiosenne porządki - nie tylko w szafie, ale również w organizmie. Aby szybko i skutecznie pokonać objawy przesilenia, takie jak: złe samopoczucie, bóle głowy lub obniżoną odporność, niezbędne okaże się sezonowe oczyszczenie organizmu. To właśnie w nim przez całą zimę nagromadziło się wiele szkodliwych substancji, które skutecznie nie pozwalają nam rozbudzić się z zimowego letargu. Co zatem zrobić? Nie czekać i przystąpić do działania! Zamieniamy empatyczność i ospałość na rzecz szczupłej, pełnej wigoru sylwetki i szybkiej poprawy samopoczucia.

Taka oczyszczająca kuracja usuwa dodatkowo nadmiar wody z organizmu, dzięki czemu można pozbyć się uczucia ciężkości, obrzęków i worków pod oczami. Sylwetka wysmukli się, skóra stanie się jędrniejsza i gładsza. To najwyższy czas, aby ciężkie, rozgrzewające obiady oraz późne kolacje i kaloryczne przekąski - mające za zadanie poprawić nasze samopoczucie - **zamienić na lekką dietę bogatą w witaminy oraz przyspieszacz materii.** Dzięki niej skutecznie pobudzimy swój organizm do zmian, dziejących się za oknem. Tym bardziej, że to właśnie teraz organizm potrzebuje dodatkowego zastrzyku energii i witalności. O takim wewnętrznym detoksie powinny szczególnie pomyśleć osoby, na których wiosenne przesilenie wywiera największe piętno - senność, apatię, zmiany nastrojów oraz problemy ze wzrokiem, uporczywie dają się we znaki.

Oczyszczanie jest szczególnie ważne, ze względu na zalegające przez całą zimę toksyny, które mogą przyczynić się do niektórych dolegliwości tj. bóle głowy, cellulitis czy zgagi. Odrzuwanie organizmu i stosowanie odpowiednio zróżnicowanej diety jest kluczowym punktem, kierującym nas w stronę lepszego wyglądu, wyższej odporności i lepszego samopoczucia.

Wiosenny detoks warto oprzeć na:

1. Wiosennych warzywach

Szczególnie polecane są ogórki, szczególnie sok z ogórka, ponieważ jest jednym z najbardziej korzystnych soków warzywnych dla wzmocnienia skóry, paznokci i włosów. Ogórek dodatkowo szybko gasi pragnienie, oczyszcza skórę, działa korzystnie na serce oraz co również bardzo ważne neutralizuje toksyny. Jeżeli jest spożywany w formie ogórków kiszonych ekspresowo poprawia trawienie.

W okresie wiosennym, polecamy również cukinię, tym bar

WSZYSTKO O ZDROWIU

dziej, że jej właściwości często są niedoceniane. Ta niskokaloryczna (100g to tylko 15-16 kcal), letnia odmiana dyni jest przede wszystkim bezpieczna dla linii, a wręcz może wspomagać odchudzanie. Kabaczki poprawiają procesy trawienne, mają właściwości odkwaszające organizm, a przy okazji, w przeciwieństwie do wielu roślin, owoce cukinii nie kumulują w sobie metali ciężkich z otoczenia.

2. Pobudzających owocach

Oczyszczająca dieta powinna zawierać w swoim składzie jabłka, które działają jak miotłka, usuwając z przewodu pokarmowego niestrawione resztki pokarmowe, neutralizują również toksyny, kojąc błonę śluzową przewodu pokarmowego. Usprawniają przemianę materii i przeciwdziałają powstawaniu zapań. Najkorzystniej spożywać ok. 2-3 jabłka dziennie lub wypijać świeży sok.

Nie powinniśmy zapominać również o zbawiennym wpływie cytryny. Skutecznie oczyszczają organizm z toksyn i różnych szkodliwych złożeń. Cytryna poprawia pracę organizmu i jest doskonałym naturalnym środkiem na wzmocnienie odporności. Olejki eteryczne zawarte w cytrynie działają antyseptycznie i przeciwbakteryjnie. Jest niezwykle bogata w witaminę C, A i witaminy B oraz pektyny. Dodatkowo ten kwaśny smak hamuje chęć na słodczyce. Dla wzmocnienia efektu warto pić szklankę wody z łyżeczką miodu oraz połowy cytryny rano oraz wieczorem.

3. Ziołowych herbatkach

Zioła usprawniają wydalanie szkodliwych substancji z organizmu. Warto pamiętać, że możemy je podzielić na: oczyszczające i przeczyszczające. My polecamy jedynie te pierwsze, nie wywołują nagłego spustoszenia w organizmie, a jedynie bezpiecznie go oczyszczając. Stosując jednak herbatki ziołowe należy uzbroić się w cierpliwość, ponieważ ich działanie jest rozłożone w czasie.

Do przyrządzania herbatki ziołowych można wykorzystać: korzeń mniszka lekarskiego, cykorię, łopianu, nasienie czarnuszki, fiołek dwubarwny oraz popularny koper włoski. Możemy również zakupić w aptece gotowe herbatki i pić regularnie: 2-3 filiżanki, szczególnie do posiłków.

Warto również postawić na "nieśmiertelną" zieloną herbatę. Zawiera mnóstwo polifenoli, które przyspieszają przemianę toksycznych substancji na rozpuszczalne w tłuszczach i wodzie, dzięki czemu są szybciej usuwane z organizmu. Dodatkowo rozjaśnia umysł, odmładza, dodaje energii, hamuje próchnicę, łagodzi skutki stresu oraz chroni przed zawałem, a więc same korzyści.

4. Saunie

Aby wzmocnić efekt kuracji oczyszczającej warto regularnie korzystać z sauny. Korzystanie z sauny skutecznie relaksuje i detoksykuje organizm. W trakcie wizyty pod wpływem wzmoczonego ciepła rozluźniają się spięte mięśnie, a skóra dogłębnie się oczyszcza. Wizyty w saunie w okresie wczesnej wiosny to doskonały sposób na przygotowanie organizmu do wiosny.

Wysoka temperatura powoduje, że toksyny wydalone są przez skórę w trakcie pocenia. Najlepiej korzystać z sauny 1-2 razy w tygodniu. Jeśli z jakiś powodów nie mamy takiej możliwości możemy brać poranny prysznic z naprzemiennie raz ciepłą, a raz zimną wodą - zahartuje, wzmocni oraz doskonale ujędrni ciało wspierając wiosenną odnowę.

<https://polki.pl/dieta-i-fitness/odchudzanie,detoksujaca-dieta-na-wiosne,10081573,artykul.html>

„NEVERLAND – dwujęzyczność zamierzona”

W Publicznym Przedszkolu nr 3 w Rydułtowach pod opieką Pani Moniki Wadiak od września grupa KOTKI stała się grupą tzw. „dwujęzyczną” poprzez zastosowanie autorskiej innowacji „NEVERLAND – dwujęzyczność zamierzona”

Zgodnie z założeniami innowacji język angielski traktowany jest jako sposób codziennej komunikacji nauczyciela z dziećmi, wydawania poleceń, instruowania. Projekt bazuje na wrodzonych zdolnościach małych dzieci do poznawania języka w sposób naturalny, spontaniczny poprzez codzienny kontakt z językiem. Założeniem innowacji jest stopniowe wprowadzanie elementów języka angielskiego na zajęciach edukacji przedszkolnej. Dzieci poznają elementy języka angielskiego każdego dnia, a treść nauczanego języka korelują z aktualnie realizowanymi treściami edukacji przedszkolnej wyznaczonymi przez podstawę programową. Istotnym elementem innowacji jest codzienne obcowanie dzieci z językiem angielskim, śpiewanie piosenek, recytowanie rymowanek, uczestniczenie w anglojęzycznych zabawach. W ramach innowacji został utworzony projekt „We are the World” - współpraca międzynarodowa z przedszkolem z Azerbejdżanu „Mega Kids”, której celem jest motywowanie dzieci do nauki j. angielskiego jak również poznanie nowej kultury oraz tolerancji wobec innych narodowości. Dzieci prezentują swoje umiejętności wokalne i artystyczne w różnych przedstawieniach w j. angielskim. Grupa bierze również udział w projekcie „Bingo Boy – czytanie globalne w j.angielskim”, gdzie uczą się czytać nie znając nawet alfabetu.

Dodatkowo od marca 2022 wprowadzono tzw. „English Days” – dwa razy w tygodniu nauczyciel mówi tylko w j.angielskim.

W okresie Wielkanocnym dzieci również wezmą udział w kolejnym projekcie „Wielkanoc z dwujęzycznym przedszkolakiem” pod patronatem Ministerstwa Edukacji i Nauki. Projekt poszerzy wiedzę dzieci z zakresu nowego słownictwa poprzez korzystanie z innowacyjnej platformy edukacyjnej jak również ciekawych zajęć prowadzonych przez nauczycielkę.

mgr Monika Wadiak – nauczycielka PP nr 3

W kwietniowym numerze „KLUKI” zamieszczam wiersze mojego autorstwa. Na zbliżające się Wielkanocne Święta, życzę zdrowia, nieustającej wiary, nadziei, miłości i spokoju, oraz radości i potrzebnych łask od Zmartwychwstałego Jezusa.

Z serdecznym poetyckim pozdrowieniem
Ewa Wierzbinska-Kloska

USIADŁAM W ZADUMIE

W krtani dławia dęcące pytania
o zatracanie sumień
i
człowieczeństwa.

Wyciągamy drapieżne pazury,
szczerzymy kły.

Wstydę się...
Chcę to wykrzyczeć,
lecz zamykam się w skorupie,
jak w dawnym wierszu o ślimaku.

Wierzyłam, że kamienie mają dusze.
Wierzyłam tak, jak dziecko wierzy w bajki.

Dzisiaj zaciskam pięści
i cichutko nucę –
„Więc mnie od nienawiści obroń
i od pogardy mnie zachowaj,

Panie!”

Ewa Wierzbinska-Kloska

NIENAWIŚĆ

pożera duszę człowieka
który nigdy nie zaznał
prawdziwej miłości

Ewa Wierzbinska-Kloska

* * *

tuląc się do twoich słów
wokół mnie znika świat pełen zła
proszę mów do mnie częściej

Ewa Wierzbinska-Kloska

TY

demonie zła nie przywdziewaj gładkiej skóry
i o wojnie nie śpiewaj
ani nie maluj jej obrazów w pięknych barwach
tylko szaleńcy o wojnie marzą

a ja będę krzyczeć o każdym czasie
a kysz a kysz ze świata
wariaci mali wariaci źli

na mojej drodze niech wolność śmiało stąpa
bez zbędnych sloganów każdego dnia
i sny spokojne śnią się nocami

inaczej będę po raz tysięczny
przez zaciśnięte zęby prychać jak kotka
a kysz a kysz ze świata
wariaci mali wariaci źli

demonie zła nie śmieję się
nawet nie wiesz jaką moc
mają moje zaklęcia

Ewa Wierzbinska-Kloska

wiosną

w ciszy pod bezchmurnym niebem
wsluchuję się w arie skowronka
pięknie rozmawia ze światem
a wiatr w liściach brzozy
cicho prosi
o bis

Ewa Wierzbinska-Kloska

Gabinety Specjalistyczne na ul. Strzelców Bytomskich 9 w Rydułtowach służą pomocą tel. +48 691 101 688

Wizyty prywatne:

Chirurgia
Dermatologia
Urologia
Reumatologia
USG, Doppler, Radiologia
Kosmetologia
Trychologia
Podologia
Poradnia dietetyczna DIETIKON

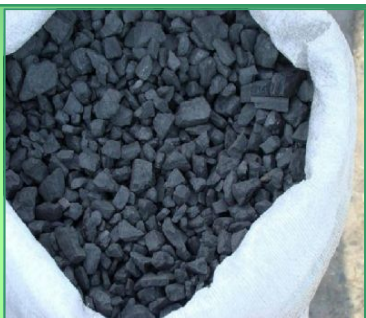
Ostatni śląski książę - historia.

27 marca minęła 490 rocznica śmierci Jana (Honusza) II Dobrego. Urodzony w 1460 roku książę opolsko - niemodliński - strzelecki był ostatnim władcą prawie całego Górnego Śląska. Był też ostatnim przedstawicielem opolsko — raciborskiej linii Piastów. W ciągu swego długiego, bo ponad 70 letniego życia Janusz (Hanusz) doprowadził niewielkie księstwo opolskie do rozwoju, powiększył także jego terytorium. Poza jego władzą pozostał wyłącznie Cieszyn rządzony przez cieszyńską linię Piastów oraz przyłączony do Polski Oświęcim. W 1494 r kupił ziemię gliwicką, rok później księstwo toszeckie, potem Niemodlin, Bytom oraz zamek Świerklaniec z przyległościami a rok później ziemię kozielską. Dzięki temu cała południowa granica księstwa oparła się o rządzone przez książąt z dynastii Przemyślidów księstwo raciborskie. I to księstwo przechodzi pod jego panowanie w 1511 roku. Tak więc państwo Hanusza II Dobrego objęło swoim zasięgiem obszar od Ścinawy Niemodlińskiej i Nysy Kłodzkiej na zachodzie, Sudety i Wisłę na południu i granicę z Polską na wschodzie o północy. Książę opolski dbając o rozwój gospodarczy swojego państwa wydawał liczne przywileje z których największy rozgłos zyskał nadany Tarnowskiemu Górom jako pierwsze prawo górnicze: „Ordunek Górny” z 1528 roku. 2 lata wcześniej nadał przywilej samemu miastu tzw. Wolność górniczą a w 1531 przywilej ziemski nazwany jego imieniem jako „Przywilej Hanuszowy”. Było to jak na ówczesne czasy bardzo nowoczesne prawo niespotykane w Europie bo odnosiło się do ochrony chłopów przed szlachtą, umożliwiania

chłopom nabywania i posiadania ziemi, oraz nadanie sejmikowi śląskiemu władztwa w całym księstwie. Ten dokument należałoby uznać jako pierwszą konstytucję Śląska. Niestety ten wybitny władca nigdy się nie ożenił i nie miał następców. Powodem według wiarygodnych źródeł miała być impotencja. W związku z tym dwór książęcy w Opolu na wiele lat przed jego śmiercią stał się miejscem rywalizacji różnych władców o przejęcie świetnie prosperującego księstwa. Ostatecznie całe księstwo dostało się w ręce Jerzego Hohenzollera, który już za życia księcia podpisywał ważne dokumenty i nadane przywileje. Grób Janusza II Dobrego znajduje się w katedrze Św Krzyża w Opolu. Władca chciał spocząć w kolegiacie Świętego Krzyża a nie w kościele Franciszkanów. Pochowano go w tym kościele w 1532 roku i powtórnie po ekshumacji w 1999 roku. Ostatni książę Śląski z rodu Piastów został pochowany z królewskimi honorami w ołowianej trumnie, w której umieszczono między innymi insygnia: miecz Piastów opolskich, żółto niebieski sztandar z wyhaftowanym złotą nitką herbem Opolu. Kilkadziesiąt lat później z inicjatywy Jana Oppersdorfa kapituła kolegialna ufundowała księciu okazały sarkofag a na płycie epitafijnej umieszczono łaciński napis o treści: **27 marca 1532 roku zmarł wielmożny i sławny książę Jan -ostatni książę Śląski w Opolu, Głogówku i Raciborzu, wielce pobożny i szczodroblivy wobec Boga i ludzi. Amen.** Szkoda, że jego dziedzictwo - połączony Górny Śląsk ze stolicą w Opolu jest podzielony na dwa województwa, może czas by działać na rzecz odtworzenia województwa w granicach księstwa Jana II Dobrego.

Henryk Machnik

**Sprzedaż ekogroszku
z KWK Piekary,
workowany i luzem
wraz z dostawą.**

**T
el: 501 538 428
www.transstal.eu**

**Przypominamy naszym czytelnikom, że siedziba
KLUKI oraz Towarzystwa Miłośników Rydułtów
znajduje się w Rydułtowach, na ulicy Plebiscyto-
wej nr 47 na I piętrze, nad apteką!**

**Pełnych radości
i spokoju
Świąt Wielkiejnocy
oraz wszelkiej
pomyślności**

**życzy Krzysztof Gadowski
Poseł na Sejm RP**

Zapraszamy!

*Serdecznie zapraszamy
wszystkie zainteresowane osoby
do działania w Towarzystwie
Miłośników Rydułtów,
panów do „Kliki Machnika”,
chętnych do pracy w „Kluce”
i muzeum oraz ludzi mających
nowe, ciekawe pomysły!
Jesteśmy codziennie w naszej
nowej siedzibie, w dawnym
budynku administracji szpitala
na I piętrze.*

**Składamy najserdeczniejsze
życzenia urodzinowe
kwietniowym solenizantom!!**

A są to:

1. Leszek Adamczyk,
2. Tomasz Freiwald
3. Bożena Freund –Konieczny,
4. Brygida Fojcik,
5. Jerzy Klimanek,
6. Alicja Kołodziej,
7. Anna Kubik,
8. Jolanta Otawa,
9. Franciszek Paprotny,
10. Krystyna Paszenda,
11. Andrzej Połomski,
12. Jan Połomski,
13. Alfred Sikora,
14. Krystyna Widera,
15. Andrzej Zajac,

Grupa taneczna CRUDO CREW & EVIVA L'ARTE.

Mamy przyjemność poinformować, że grupa taneczna CRUDO CREW & EVIVA L'ARTE zdobyła I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Tanecznym VIVERSO 2022 r. oraz wyróżnienie I stopnia w Ogólnopolskim Konkursie Tanecznym –Inspiracje 2022 r.

Grupa taneczna CRUDO CREW & EVIVA L'ARTE trenuje pod okiem Pani Martyny Wichtowskiej. Powstała z połączenia grup z Ośrodka Wspierania Rodziny z Nowej Wsi & z Domu Kultury z Kornowaca.

Jesteśmy dumni z tych osiągnięć! Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

XV Lat Sekcji Skata LKS Lyski.

Turniej pod Patronatem

Wójta Gminy Lyski.

W dniu 20.03.2022 r. w Domu Przyjęć „Finezja” w Szczerbicach odbył się Jubileusz XV-lecia Sekcji Skata Sportowego w Lyskach. Gośćmi Jubileuszu był m.in. Starosta Powiatu Rybnickiego Damian Mrowiec oraz Wójt Gminy Lyski Pan Grzegorz Gryt, który objął wydarzenie swoim patronatem.

Uczestnicy mieli okazję spotkania, rozmowy i spędzenia czasu w gronie członków Sekcji Skata. Uroczystość obejmowała część oficjalną podczas której

odbyły się liczne podziękowania, gratulacje, oraz wręczenie upominków. Odbyły się również rozgrywki pomiędzy uczestnikami Sekcji Skata Sportowego. Zwycięzcą niedzielnego turnieju został Pan Władysław Maziarczyk z S.C. STRAŻAK Głożyny. Pragniemy złożyć gratulacje zwycięzcy oraz serdeczne podziękowania Prezesowi Sekcji Eugeniuszowi Cyranowi za zaangażowanie i serce włożone w prowadzenie i promowanie skata sportowego, życzymy powodzenia i dalszych sukcesów w propagowaniu tej pięknej gry!

Urząd Gminy Lyski

Moje rozważania.

Kwiecień przywitał nas śniegiem i mrozem, no cóż taki mamy klimat zgodny z ludowym porzekadłem: „kwiecień plecień, wciąż przeplata trochę zimy, trochę lata” – lecz na to drugie musimy jeszcze poczekać. Chciałoby się (piszę to 4 kwietnia) by już w sobotę i niedzielę tj. 9 i 10 kwietnia było słonecznie i ciepło, wszak mamy pierwszą imprezę – Jarmark Świąteczny a potem święta, ale niestety pogoda rządzi się swoimi prawami. Wiosnę, jak na zespoły regionalne przystało przywitaliśmy imprezą pt „Kobieta na ludowo” w Lubomi – Na Grabówce. Świetna impreza, piękne występy zespołów i nasza duma, że wraz z zespołem Kliki przybyły nasze Małżonki i Z-ca Burmistrza p. Mariola Bolisęga i oklaskiwały nasz występ. Harcerze z inicjatywy pana Arkadiusza Gajdy uczestniczyli w wiosennym terenowym zwiadzie a Urząd Miasta zorganizował w RCK Feniks atrakcyjne spotkanie informacyjne dla emerytów związane z przygotowaniami do obchodów XXX-lecia samorządności miasta. Informacje przygotowane przez poszczególne działy UM poprzedziły występy dzieci z Ukrainy, tańce pań z zespołu „Dziewczynki Sprężynki” i nasz zespół Kliki, który zakończył wspólną piosenką „Ukraina” by podkreślić naszą więź z uchodźcami. Przeraża wojna na Ukrainie i skala okrucieństwa jakie popełniają żołnierze rosyjscy. Wydawało się, że po doświadczeniach niedawnej wojny w Jugosławii, już nie wyzwoli się wojenne zdziwienie w Europie - niestety stale się mylimy. Boję się także, że nasi rządzący stale wychodzący „przed szereg” w działaniach przeciw Rosji mogą spowodować, że

będziemy na celowniku rosyjskich rakiet. Obym się mylił, ale historia pokazuje, że „piesek, który szczeka, choć nie zagraża niedźwiedziowi prowokuje go do ataku”. Trwa na szczęście ofiarna pomoc społeczeństwa uchodźcom Ukrainy, choć już widać pewne zniecierpliwienie ze strony części uchodźców, że nie mogą znaleźć godziwego mieszkania i pracy, ale też narzekania części naszych Rodaków, że bardziej dba się o uchodźców jak o swoich. Myślę, że te nieliczne przypadki nie zasłonią ogromnej skali pomocy świadczonej przez naszych Rodaków, choć obserwuje się brak zsynchronizowanej pomocy uchodźcom pomiędzy władzą centralną, samorządami i organizacjami pomocowymi. Cieszy decyzja w sprawie maseczek, bo niestety ten przepis już od jakiegoś czasu był martwy, powodujący zwłaszcza w sklepach konflikty między klientami i personelem. Za to bulwersuje znaczną część naszych Mieszkańców informacja, że może przestać działać w naszym szpitalu oddział dziecięcy bo na emeryturę odchodzi dr Cichy. Jest to zagrożenie, ale Dyrekcja Szpitala uspokaja, że Ordynator obiecał, że nie odejdzie wcześniej aż będzie zatrudniony nowy lekarz. Stale nasz szpital jest pod publicznym „ostrzałem” bo denerwują prawie puste obiekty, nadal czekamy na remont byłego oddz. wewn. I na obiekt opiekuńczy i aż prosi się zagospodarowanie parku w tyle obiektów szpitalnych. 28 kwietnia w RCK Feniks odbędzie się uroczysta sesja oficjalnie inaugurująca obchody XXX-lecia samorządności naszego miasta a 14 maja zapraszamy na Biesiadę rydułtowską pod „Szarlotą”. W ramach tej imprezy zakładaliśmy organizację wycieczki na Szarlotę. Niestety ta nie może się odbyć z uwagi na zagrożenie wyziewami z palącej się części gdzie trwa usuwanie palących się łupków. Odbędzie się też spotkanie Władz Miasta z Władzami Kopalni, gdzie poinformowano o aktualnych kierunkach wydobywania, ale też informowano o działaniach spółki związanej z likwidacją deputatów dla górników mieszkających na osiedlach (zamiana na ekwiwalent pieniężny) i działania spółki na rzecz zwiększenia sprzedaży ekogroszku. O tych działaniach postaramy się napisać w następnym numerze Kluki.

H. Machnik

Nie marnujmy ciepła

Nie trzeba marznąć, żeby korzystać z ciepła rozsądniej. Wystarczy zastosować te same metody, które sprawdzają się przy używaniu wody, czy prądu. Korzystaj z ciepła wtedy, kiedy jest ci ono potrzebne. A gdy nie korzystasz, ograniczaj zużycie. W pustym pomieszczeniu, w którym nikt nie przebywa, nie ma potrzeby nadmiernego ogrzewania. Wydaje się to całkiem rozsądne, jednak – jak pokazują badania większość z nas przegrzewa mieszkania. A jak przekonuje Polskie Towarzystwo Alergologiczne, najzdrowiej żyje się w 20 stopniach.

www.20stopni.pl

20°C
20 STOPNI
DLA KLIMATU

Ciepłownia
Hydrotowy

C CIEPŁO
SYSTEMOWE

PATRONAT
PTA
Polskie Towarzystwo
Alergologiczne

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Rydultowy, ul. Tetmajera 150
tel. 32 72 94 068, 32 72 94 933**

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
podpisanych kontraktów z NFZ**

Lekarza POZ, Ginekologiczno-położnicza, Dermatologiczna, Okulistyczna, Laryngologiczna, Leczenia bólu, Neurologiczna, Urazowo-ortopedyczna, Leczenia uzależnień, Medycyny paliatywnej, Hospicjum domowe,

**Poradnie lekarskie prowadzone w ramach
usług komercyjnych (odpłatnych)**

- Panele Fotowoltaiczne (Longi, Suntech, Vsun, Ecodelta, Jolywood oraz wiele innych)
- Inwertery (w tym mikroinwertery Hoymiles),
- Pompy ciepła
- Grzejniki i Folie na podczerwień,
- Piece na pellet,
- Pellet,
- Magazyny Energii.

BEST EKO

44-280 Rydultowy, ul. Gajowa 20
Tel: 799 169 992
e-mail: bestekopl@gmail.com

KORZYŚCI:

- Zakup razem z montażem
- Dofinansowanie
- Liczne promocje
- Dla każdego klienta karta do Kauflandu z ustaloną kwotą (każdy zakup u nas powoduje doładowanie karty).

Zapraszamy do naszego biura

Twoje biuro nieruchomości
Grupa Fibra Sp. z o.o.

Sprawdź nas:)

Chcesz kupić

lub sprzedać nieruchomość?

Zadzwoń: tel.: 668 714 406

Wydawca: Towarzystwo Miłośników Rydultów, Rydultowy, ul. Plebiscytowa 47, tel. +48 515 828 453; Kolegium Redakcyjne (tel. +48 514 430 689, +48 510 791 300); Red. Nacz. Joanna Rusok, Z-ca Red. Nacz. M. Stebel, Sekretarz: W. E. Jankowska, członkowie: H. Machnik, S. Brzęczek, J. Majer, J. Oleś, A. Kolodziej, L. Majer, Ewa Wierzbńska-Kloska; e-mail: kluka.tmr@interia.pl; nasza strona: www.tmrzydultowy.pl; Redaktor wydania: Joanna Rusok, komputerowy skład gazety: Janina Oleś. Zdjęcia na zlecenie TMR wykonują: FOTO BARON Rydultowy, FOTO SYCHA Rydultowy, fotoreporterzy: Bernadeta Oślizły, Damian Bizoń, Roman Gunia. Druk gazety: MZ Druk Radlin. Materiały zamieszczone w „Kluce” są zastrzeżone. Redakcja nie odpowiada za treść nadesłanych do druku korespondencji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów.